

Република Србија
Агенција за
привредне регистре

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ
О ПОСЛОВАЊУ ПРИВРЕДЕ

2022

ПОДАЦИ ИЗ ПРЕЛИМИНАРНЕ ЗБИРНЕ ОБРАДЕ РЕДОВНИХ ГОДИШЊИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

БЕОГРАД, ЈУЛ 2023.

ИЗДАЈЕ: Агенција за привредне регистре
Београд, Бранкова 25
Телефон: + 381 11 418 1000
E-mail: bonitet@apr.gov.rs
<http://www.apr.gov.rs>

Приликом коришћења података из ове публикације обавезно
навести Агенцију за привредне регистре као њихов извор.

САДРЖАЈ

МАКРОЕКОНОМСКИ АМБИЈЕНТ	5
ПОСЛОВАЊЕ ПРИВРЕДЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У 2022. ГОДИНИ	6
Резиме	6
I ПОСЛОВАЊЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА	9
1. Број привредних друштава и број запослених	9
2. Финансијске перформансе привредних друштава	11
2.1 Резултати пословања привредних друштава	11
2.2 Пословна имовина и извори финансирања привредних друштава	13
3. Концентрација финансијских перформанси привредних друштава	16
3.1 Финансијске перформансе привредних друштава према секторима	16
3.2 Финансијске перформансе привредних друштава према величини	25
4. Пословање одабраних сегмената привредних друштава	31
4.1 Финансијске перформансе јавних предузећа	31
4.2 Финансијске перформансе привредних друштава у стечају и ликвидацији	35
II ПОСЛОВАЊЕ УСТАНОВА	39
1. Број установа и број запослених	39
2. Финансијске перформансе установа	39
2.1 Резултати пословања установа	39
2.2 Пословна имовина и извори финансирања установа	40
III ПОСЛОВАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИКА	42
1. Број предузетника и број запослених	42
2. Финансијске перформансе предузетника	42
2.1 Резултати пословања предузетника	42
2.2 Пословна имовина и извори финансирања предузетника	44
Списак табела и графикана	47

МАКРОЕКОНОМСКИ АМБИЈЕНТ

Макроекономска кретања у Републици Србији током 2022. године била су под снажним утицајем неповољних фактора из окружења изазваних геополитичким тензијама, као и интензивирањем светске енергетске кризе, што се одразило на успоравање привредног раста и јачање инфлаторних притисака. При томе, захваљујући постигнутој финансијској стабилности и оствареној динамици раста из претходног периода, као и значајном приливу страних инвестиција који је остао на прошлогодишњем нивоу, очуван је стабилан девизни курс и благо је порастао број запослених.

Привредна активност Републике Србије, мерена бруто домаћим производом, повећана је за 2,3%. Као и претходне године, главни допринос том расту дали су услужни сектори, а он је успорен због пада вредности изведених радова у грађевинарству и смањене пољопривредне производње услед неповољних временских прилика у летњим месецима.

Индустријска производња је расла споријим темпом у поређењу са претходном годином – по стопи од 1,7% (претходне године 6,3%). Посматрано према секторима, највећи раст од 22,6% бележи сектор В-Рударство, док је повећање од 1,4% остварено у сектору С-Прерађивачка индустрија. Насупрот томе, у сектору Д-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација обим индустријске производње је опао за 7,1%.

Постојећа економска кретања одразила су се и на међународну спољнотрговинску размену. Иако је успорена екстерна тражња, реализован је већи извоз роба и услуга у односу на прошлогодишњи (26,3%), с тим да је остварен динамичнији раст увоза (34,8%), што је резултирало увећањем спољнотрговинског дефицита (61,1%).

Растуће цена енергената, пољопривредних производа и индустријских сировина на светском тржишту подстакле су јачање инфлаторних притисака у домаћој привреди. Последично, инфлација је у Републици Србији достигла 15,1%, док је претходне године била на нивоу од 7,9%.

Привредна активност се, и поред повећане глобалне неизвесности, одвијала у условима релативно стабилног девизног курса. Динар је на крају 2022. године ојачао у односу на евро за 0,2%, док је у односу на долар ослабио за 6,0% (услед јачања долара према еврџу на међународном тржишту).

Кретања на тржишту рада током 2022. године указују да је број запослених повећан за 1,8% у односу на претходну годину. При томе, просечне бруто зараде по запосленом забележиле су номинални раст од 13,8%, а по истој стопи увећане су и просечне нето зараде. Међутим, раст реалних зарада је значајно успорен, услед ефекта убрзане инфлације.

Табела 1: Основни макроекономски показатељи

ОПИС	ГОДИНА	
	2022	2021
Бруто домаћи производ (у милионима динара - текуће цене)	7.090.743,9	6.270.097,0
Стопа раста бруто домаћег производа	2,3	7,5
Индустријска производња	101,7	106,3
Годишња стопа инфлације (индекс потрошачких цена)	15,1	7,9
Извоз (у милионима евра)	27.604,7	21.858,0
Увоз (у милионима евра)	39.008,7	28.935,3
Број запослених (у хиљадама)	2.253	2.213
Бруто зараде (у динарима)	103.316	90.784
Нето зараде (у динарима)	74.933	65.864
Курс динара према еврџу (на дан 31. децембар)	117,32	117,58
Курс динара према долару (на дан 31. децембар)	110,15	103,93

Извори података: Републички завод за статистику Србије, Народна банка Србије

ПОСЛОВАЊЕ ПРИВРЕДЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У 2022. ГОДИНИ¹

РЕЗИМЕ

У условима заоштравања међународних политичких и економских односа праћених растућим инфлаторним притисцима и високим ценама енергената, привреда Републике Србије је током 2022. године наставила тенденцију раста, иако по нижој стопи од пројектоване. Привредна друштва су на укупном нивоу пословала позитивно, уз увећање финансијских капацитета и броја запослених, али и уз нешто већи ниво задужености и кумулирани губитак.

Повећани обим пословне активности реализовало је 108.856 привредних друштава која су ангажовала 1.281.412 радника односно 5.375 више у односу на претходну годину. Укупни приходи су остварени у износу од 17.772.856 милиона динара, уз годишњи раст од 19,2%, док су укупни расходи расли нешто спорије (18,8%) и достигли 16.721.985 милиона динара.

Позитиван резултат из обављања основне делатности је увећан за 25,8% и износи 1.141.671 милион динара, те је још једну годину за редом определило укупну профитабилност. С друге стране, у подбилансу финансирања привредна друштва су исказала губитак од 46.661 милион динара, за 28,0% нижи од прошлогодишњег, док је скоро пет пута порастао губитак из осталих активности, који је евидентиран у износу од 44.138 милиона динара.

Привреда је у 2022. години пословала профитабилно, са укупним добитком од 864.190 милиона динара, чији је годишњи раст 26,3%. При томе, нето добитак је реализован у укупном износу од 1.239.001 милион динара, већем за 28,3%, док је нето губитак забележен на нивоу од 374.812 милиона динара и повећан је за трећину у односу на претходну годину.

Са аспекта појединих сектора, осим једног, сви сектори су пословали профитабилно и то претежно услед пораста позитивног резултата из пословних активности. Највећи укупан добитак реализовала су друштва из сектора Г-Трговина на велико и мало..., код којих износи 214.917 милиона динара и увећан је за 26,4% на годишњем нивоу. Сектор С-Прерађивачка индустрија, који је био нај-

профитабилнији у претходној години, је задржао висок укупан добитак од 197.205 милиона динара, с тим да је он смањен за 5,3%. Интензиван раст позитивног нето резултата у посматраном периоду бележе друштва у секторима В-Рударство и Ф-Грађевинарство, са исказаних 196.775 милиона динара односно 80.765 милиона динара, што је 2,5 пута односно за 44,0% више у односу на претходну годину. Висок укупан добитак од 55.297 милиона динара, који је готово остао на прошлогодишњем нивоу, забележио је сектор Ј-Информисање и комуникације. Насупрот томе, сектор Д-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација је још једну годину за редом пословао негативно и увећао губитак 6,7 пута, на износ од 42.645 милиона динара.

Сви сегменти привредних друштава посматрано према величини су исказали позитиван нето резултат, с тим да су велика привредна друштва остварила 52,7% укупног добитка привреде тј. 455.791 милион динара, што је за две трећине више у поређењу са претходном годином. Микро друштва су, након прошлогодишњег преласка у сферу позитивног резултата, наставила да послују профитабилно уз највећи раст укупног добитка (2,8 пута), те он износи 42.843 милиона динара. Позитиван нето резултат већи за 5,1% у посматраном периоду забележила су мала привредна друштва, са исказаних 168.824 милиона динара. Средња привредна друштва су реализовала за 15,9% мањи укупан добитак, који је на нивоу од 196.731 милион динара.

Јавна предузећа су у 2022. години увећала негативан нето резултат десет пута исказавши га у износу од 74.773 милиона динара. И привредна друштва у стечају и ликвидацији забележила су негативан нето резултат од 6.726 милиона динара, при чему је он у односу на претходну годину смањен за 68,7%.

Привредна друштва су пословала уз веће ангажовање финансијских капацитета које је било праћено растом кумулираног губитка и нешто слабијим финансијским положајем.

Пословна имовина је на крају 2022. године вредела 21.343.651 милион динара односно 10,6% више на го-

¹ Основ за израду Годишњег извештаја о пословању привреде представљају подаци из Годишњег билтена финансијских извештаја за 2022. годину, у коме су подаци за 2022. годину дати на основу прелиминарних збирно обрађених редовних годишњих финансијских извештаја и статистичких извештаја унетих у базу за статистичке потребе, док су подаци за претходну годину дати на основу коначних збирно обрађених редовних годишњих финансијских извештаја и статистичких извештаја за 2021. годину, које су привредна друштва, установе и предузетници доставили Агенцији за привредне регистре у складу с прописима којима се уређује рачуноводство. Детаљан приказ података, како на укупном нивоу, тако и према нижим нивоима класификације, дат је у у Годишњем билтену финансијских извештаја за 2022. годину.

дишњем нивоу, а капитал је у истом периоду повећан за 8,8%, на 9.653.748 милиона динара. Истовремено, раст по стопи од 11,1% бележе укупне обавезе и износе 13.320.819 милиона динара, док су сопствени извори финансирања увећани за 9,6%, на 7.974.938 милиона динара. Услед наведених кретања, настављено је финансирање привредних друштава претежно из позајмљених извора, при чему је рачуно сопственог капитала нешто опао – са 37,8% на 37,4%, а степен укупне задужености је повећан – са 1,65 на 1,67.

Највећи део финансијских капацитета ангажован је у сектору С-Прерађивачка индустрија, у коме је сконцентрирано преко петине укупних капацитета привреде, и то 4.629.372 милиона динара пословне имовине и 2.157.503 милиона динара капитала. Истовремено, тај сектор се највише финансирао задуживањем, те његове укупне обавезе чине 22,2% обавеза привреде или 2.951.003 милиона динара, док с друге стране бележи и највредније сопствене изворе финансирања од 1.654.202 милиона динара (20,7%), при чему је степен укупне задужености смањен (са 2,02 на 1,78). Значајни финансијски капацитети уопшени су и у сектору Г-Трговина на велико и мало... који је исказао 3.490.398 милиона динара пословне имовине (16,4%) и 1.426.553 милиона динара капитала (14,8%). Укупан дуг тог сектора је наставио да се увећава, али су сопствени извори финансирања расли интензивније, па је степен укупне задужености нешто смањен (са 2,19 на 2,11). Вредне финансијске капацитете ангажовао је и сектор Ф-Грађевинарство – 2.784.701 милион динара пословне имовине и 1.050.423 милиона динара капитала, с тим да је услед бржег раста сопствених извора финансирања од укупног дуга, степен укупне задужености снижен (са 2,31 на 2,16). Према вредности финансијских ресурса истиче се и сектор Д-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, са 2.272.780 милиона динара пословне имовине и 1.136.517 милиона динара капитала, с тим да се он током 2022. године интензивно задуживао, што је условило пораст степена укупне задужености (са 0,85 на 1,15). Раст финансијских капацитета био је најинтензивнији у сектору В-Рударство, који је пословну имовину увећао за 27,3% (1.028.599 милиона динара), а капитал за 41,2% (621.548 милиона динара). Он уједно бележи и најизраженији раст сопствених извора финансирања (41,4%), који је праћен споријим растом укупних обавеза (11,7%), па се издваја као један од најмање задужених сектора, при чему је степен укупне задужености опао (са 0,91 на 0,72).

Посматрано са аспекта величине, готово половину финансијских капацитета привреде ангажовали су велики системи, и то 48,1% пословне имовине односно 10.262.164 милиона динара и 51,6% капитала односно 4.983.126 милиона динара. У оквиру тог сегмента привредних друштава евидентан је и највећи део укупних обавеза (40,1%), које су расле интензивније од сопствених извора финансирања, те је и степен укупне задужености повећан (са 0,97 на 1,09). Микро друштва су наставила да пословање финансирају превасходно задуживањем и да кумулирају губитак који је превазилазио вредност капитала.

Значајним финансијским капацитетима располагала су јавна предузећа, чија пословна имовина износи 2.941.148 милиона динара, а капитал 1.639.777 милиона динара. Бу-

дући да је осетан раст укупних обавеза (27,9%) пратило смањење сопствених извора финансирања (5,9%), то је степен укупне задужености порастао (са 0,64 на 0,86).

Привредна друштва су на крају 2022. године кумулирала за 4,3% већи укупан губитак, у износу од 3.906.549 милиона динара, од чега се 1.630.916 милиона динара односи на губитак изнад висине капитала, који бележи уједначен раст. Имајући у виду да је капитал привредних друштава интензивније растао, стопа изгубљеног капитала је опала са 34,0% на 32,9%.

Преко четвртине укупног губитка привреде исказао је сектор С-Прерађивачка индустрија (1.059.952 милиона динара), а према његовој вредности истичу се и сектори Г-Трговина на велико и мало... (532.913 милиона динара) и Д-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (443.813 милиона динара). Највећи раст кумулираног губитка (2,3 пута) забележио је сектор М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности, који се последично издваја и са највишом стопом изгубљеног капитала (76,3%). Најизраженији пад губитка евидентан је у сектору Q-Здравствена и социјална заштита (28,6%).

Микро привредна друштва су генерисала нешто испод половине укупног губитка привреде односно 1.875.927 милиона динара, те је код њих и стопа изгубљеног капитала наставила тенденцију раста и достигла 107,9%. Велики системи су кумулирали значајан износ губитка од 1.099.724 милиона динара, али су истовремено забележили и најнижу стопу изгубљеног капитала (18,3%).

Јавна предузећа су исказала укупан губитак од 578.999 милиона динара, што је за 18,9% више у односу на претходну годину, а 60.833 милиона динара од тог износа чини губитак изнад висине капитала, који је повећан за 8,1%.

Привредна друштва у стечају и ликвидацији су кумулирала преко трећине укупног губитка привреде у износу од 1.336.884 милиона динара, уз годишњи раст од 4,7%. Истовремено, губитак изнад вредности капитала износи 1.025.061 милион динара и за 9,6% је већи у поређењу са 2021. годином.

Иако су пословала у условима погоршаног привредног амбијента, привредна друштва су у 2022. години успела да успоставе дугорочну финансијску равнотежу и искажу позитиван нето обртни капитал од 56.323 милиона динара. При томе, за покриће залиха дугорочним капиталом недостајало им је 3.173.234 милиона динара или 16,4% више у односу на претходну годину. Да је проблем очувања ликвидности и даље присутан указују и незнатни пораст општег рача ликвидности на 1,01 (1,00 претходне године) и рачуно текуће ликвидности, који је задржан на прошлогодњем нивоу од 0,65.

Највећи позитиван нето обртни капитал исказао је сектор Г-Трговина на велико и мало..., у коме износи 489.999 милиона динара, с тим да је за потпуно финансирање залиха дугорочним капиталом недостајало 492.781 милион динара. Вредност позитивног нето обртног капитала удвостручио је сектор С-Прерађивачка индустрија, те је он дости-

гао 182.549 милиона динара, док је најинтензивнији раст позитивног нето обртног капитала (2,7 пута) забележио сектор В-Рударство, до износа од 119.173 милиона динара. Првом сектору је за покриће залиха недостајало 832.308 милиона динара дугорочног капитала, док је други сектор из дугорочних извора финансирао, поред сталне имовине и целокупних залиха, и део обртне имовине у вредности од 15.846 милиона динара. С друге стране, највише негативног нето обртног капитала исказано је у сектору D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, и то 266.349 милиона динара, па му је за покриће сталне имовине и залиха у целини било неопходно још 413.084 милиона динара дугорочног капитала. Значајно увећање негативног нето обртног капитала бележи и сектор М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности са износом од 217.609 милиона динара, те је за потпуно финансирање сталне имовине и залиха дугорочним капиталом било потребно још 286.801 милион динара.

Мала привредна друштва су забележила највећу вредност позитивног нето обртног капитала од 535.275 милиона динара, док је код средњих привредних друштава он остварио највећи међугодишњи раст од 44,6%, на 338.836

милиона динара. Привредним друштвима тих величина је недостајало 250.257 милиона динара односно 387.610 милиона динара дугорочног капитала за финансирање залиха. Као и претходне године, само су микро привредна друштва пословала са нарушеном финансијском равнотежом и исказала негативан нето обртни капитал од 929.310 милиона динара, па им је за оптимално финансирање сталне имовине и залиха недостајало 1.442.629 милиона динара дугорочних извора.

Јавна предузећа су исказала негативан нето обртни капитал у износу од 335.940 милиона динара, који је већи за 34,5% у односу на претходну годину, а за покриће целокупне сталне имовине и залиха недостајало им је 499.703 милиона динара дугорочног капитала или 46,6% више на годишњем нивоу.

Пораст негативног нето обртног капитала забележен је и код привредних друштава у стечају и ликвидацији, а он је у посматраном периоду повећан за 12,8%, на 939.622 милиона динара. Истовремено, њима је за финансирање сталне имовине и залиха недостајало 1.006.533 милиона динара дугорочних извора или трећина потребног износа на нивоу целе привреде.

I ПОСЛОВАЊЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА

1. БРОЈ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА И БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ

На крају 2022. године у Републици Србији је пословало 135.490 привредних друштава, а од тога је њих 112.070 доставило редован годишњи финансијски извештај Агенцији за привредне регистре. Прелиминарном збирном обрадом обухваћени су подаци из финансијских извештаја за **108.856 привредних друштава** и на основу њих је дата даља анализа.

У условима појачане макроекономске неизвесности привредна друштва су своју делатност обављала запошљавајући **1.281.412 радника**, што је за 5.375 радника више него претходне године.

Гледано **према секторима**, у привреди су били заступљени неразмњиви сектори - у њима је пословало 86.095 или 79,1% привредних друштава и било је запослено 748.604 или 58,4% радника. У тим секторима је повећан број привредних друштава и број запослених (0,2% односно 2,3%), за разлику од размњивих сектора у оквиру којих је смањен и број друштава и број запослених (4,0% односно 2,0%).

Са аспекта појединих сектора, највише привредних друштава је пословало у секторима Г-Трговина на велико и мало... - 31.233 или 28,7%, С-Прерађивачка индустрија - 16.626 или 15,3%, М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности - 14.393 или 13,2%, Ф-Грађевинарство - 10.181 или 9,4%, Ј-Информисање и комуникације - 7.692 или 7,1% и Н-Саобраћај и складиштење - 7.371 или 6,8%.

Већи број привредних друштава у поређењу са претходном годином бележе сектори Ј-Информисање и комуникације (672 друштва), Л-Пословање некретностима (233), М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (193), Н-Саобраћај и складиштење (145), Ф-Грађевинарство (135) и

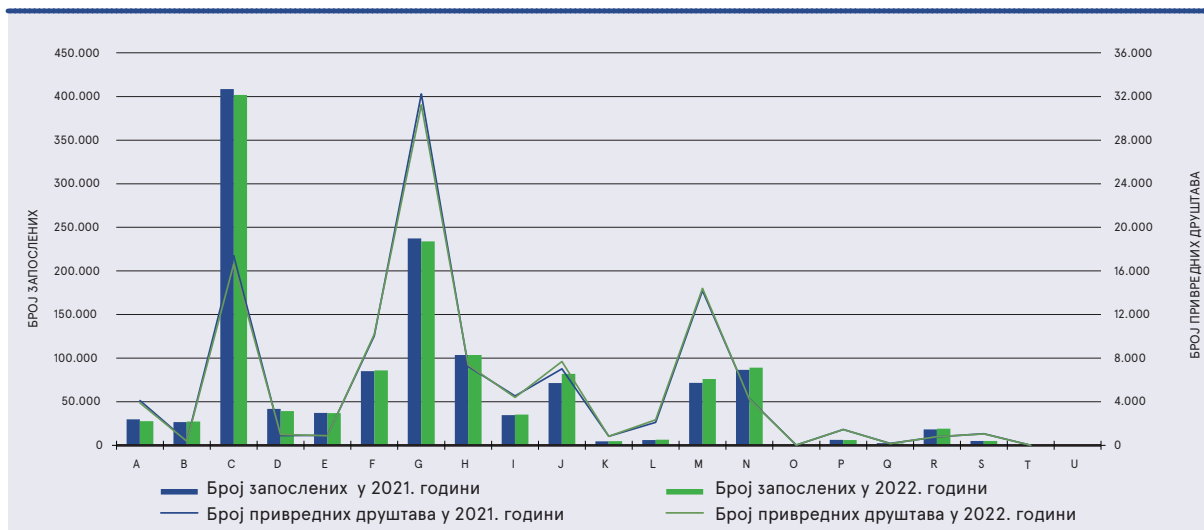
Д-Снабдевање електричном енергијом, паром и гасом (109). Број привредних друштава је највише смањен у секторима Г-Трговина на велико и мало... (1.014), С-Прерађивачка индустрија (776), А-Пољопривреда, шумарство и рибарство (215) и I-Услуге смештаја и исхране (136).

Највећи број радника запошљавала су привредна друштва у сектору С-Прерађивачка индустрија, где је било њих 401.791 или 31,4%, затим у секторима Г-Трговина на велико и мало... - 234.011 радника или 18,3%, Н-Саобраћај и складиштење - 103.475 или 8,1%, Н-Административне и помоћне услужне делатности - 89.075 или 7,0%, Ф-Грађевинарство - 85.789 или 6,7% и Ј-Информисање и комуникације - 81.800 или 6,4%.

Пораст броја запослених је био најизраженији у сектору Ј-Информисање и комуникације, и то за 10.401 радника, а потом у секторима М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (4.542 радника), Н-Административне и помоћне услужне делатности (2.611 радника), Р-Уметност; забава и рекреација (895 радника), Ф-Грађевинарство (746 радника), В-Рударство (745 радника) и I-Услуге смештаја и исхране (656 радника). С друге стране, мањи број радника него претходне године запошљавали су сектори С-Прерађивачка индустрија (6.897 радника), Г-Трговина на велико и мало... (3.161 радника), као и Д-Снабдевање електричном енергијом, паром и гасом (2.631 радника).

У структури српске привреде посматрано према **величини привредних друштава**² преовлађују микро друштва на која се односи њих 93.064 или 85,5%, а она су запошљавала 227.237 или 17,7% радника. Великих 528 друштава је ангажовало највише запослених - 450.049 или 35,1% радника. У

Графикон 1: Број привредних друштава и запослених према секторима

² Величина привредних друштава утврђена је према критеријумима за разврставање правних лица прописаним Законом о рачуноводству („Службени гласник РС”, бр. 73/2019 и 44/2021-др. закон) и та величина користи се за наредну пословну годину. Сагласно Закону привредна друштва су разврстана на велика, средња, мала и микро, при чему су за 2022. годину разврстана на основу података из финансијских извештаја за 2021. годину, и то - у микро привредна друштва она која на дан 31. децембра 2021. године не прелазе два од следећих критеријума: просечан број запослених - 10, пословни приходи - 82.307 хиљада динара и вредност укупне aktive - 41.154 хиљаде динара. У мала правна лица разврстана су она која не прелазе два од следећих критеријума: просечан број запослених - 50, пословни приходи - 940.657 хиљада динара и вредност укупне aktive - 470.328 хиљада динара. У средња правна лица разврстана су она која не прелазе два од следећих критеријума: просечан број запослених - 250, пословни приходи - 4.703.284 хиљаде динара и вредност укупне aktive - 2.351.642 хиљаде динара. У велика правна лица разврстана су правна лица која прелазе два критеријума за средња правна лица.

13.172 мала привредна друштва било је запослено 333.356 или 26,0% радника, а у 2.092 средња друштва њих 270.770 или 21,1% радника.

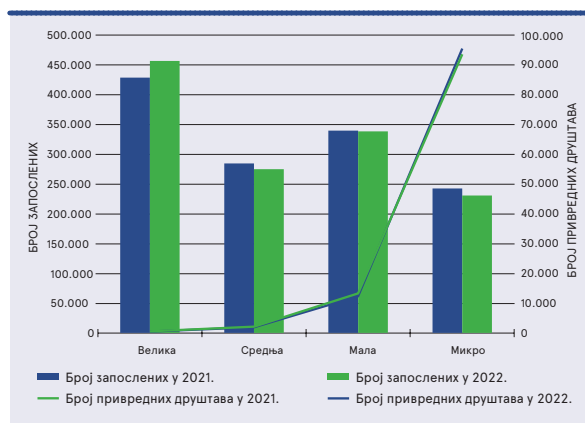
Највише привредних друштава свих величина било је заступљено у неразмјенивим секторима (54,4% великих, 56,6% средњих, 71,0% малих и 80,9% микро), с тим да су велика друштва већи део радника (55,5%) ангажовала у оквиру размјенивих сектора, а средња, мала и микро у неразмјенивим секторима (52,4%, 66,2% и 81,8% редом).

Велика и средња привредна друштва су била најбројнија у сектору С-Прерађивачка индустрија (38,1% односно 31,5%), а у том сектору су запошљавала и највише радника (39,7% односно 36,5%). Потом се издваја сектор Г-Трговина на велико и мало... (23,3% односно 26,0% друштава и 17,2% односно 17,4% запослених). Велики број тих друштава је пословао и у сектору Ф-Грађевинарство (10,4% односно 10,3%), у коме је био запослен знатан део радника средњих друштава (6,8%). Према броју запослених у великим и средњим друштвима истиче се и сектор Н-Саобраћај и складиштење (10,1% односно 6,5%).

Скоро трећина малих привредних друштава је обављала делатност у сектору Г-Трговина на велико и мало..., у коме су евидентирала и највише радника (18,5%). У значајној мери она су била присутна и у сектору С-Прерађивачка индустрија (22,2% друштава и 26,7% радника), а велики број тих друштава је био сконцентрисан у сектору Ф-Грађевинарство (11,6%), док су десетину радника запошљавала у сектору Н-Административне и помоћне услужне делатности. Микро привредна друштва су била најбројнија у секторима Г-Трговина на велико и мало..., М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности и С-Прерађивачка индустрија (28,3%, 14,4% и 13,8%), у којима су приказала и највише радника (21,3%, 15,5% и 15,4% редом).

Значајан број привредних друштава је пословао **без запослених** - њих 32.139 или 29,5%, што је 393 друштва мање него претходне године.

Графикон 2: Број привредних друштава и запослених према величини привредних друштава

Привредна друштва без запослених била су најбројнија у секторима Г-Трговина на велико и мало... (9.244), С-Прерађивачка индустрија (4.479), М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (4.120) и Ф-Грађевинарство (3.505).

У оквиру привредних друштава без запослених доминирају микро друштва којих је било 31.804 или 99,0%, док преостала чине 303 малих, 25 средњих и седам великих друштава.

Анализа са аспекта броја запослених показује да је, после друштава без запослених, највише било оних која су запошљавала од два до пет радника - 27.850 друштава и у њима је било запослено укупно 84.792 радника, а затим следе друштва са једним радником, којих је било 24.226. Од 11 до 50 радника ангажовало је 11.166 привредних друштава, у којима је укупан број запослених био 243.523 радника, док је са шест до 10 радника пословало 10.009 друштава у којима је било запослено укупно њих 76.285. Од 51 до 250 радника евидентирано је код 2.852 друштва на која се односи 297.046 радника, а преко 250 радника код 614 привредних друштава са укупно 555.540 радника или 43,4%.

2. ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА

2.1 РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА

Привредна друштва у Републици Србији су у 2022. години пословала под утицајем растуће глобалне нестабилности и појачаних ризика изазваних сукобима у Украјини, енергетском кризом и јаким инфлаторним притисцима. Упркос томе, она су показала отпорност, те су позитивне тенденције из претходног периода настављене. Остварила су **укупне приходе** у износу од 17.772.856 милиона динара, који су већи за 19,2% у односу на претходну годину, и **укупне расходе** од 16.721.985 милиона динара, увећане за 18,8%

и услуга у висини од 9.349.077 милиона динара и приходи од продаје робе од 7.191.149 милиона динара, који су већи за 21,5% односно 17,8% у поређењу са претходном годином.

У структури укупних расхода преовлађују **пословни расходи** са износом од 16.143.910 милиона динара, што је за 18,9% више него претходне године. У томе издаци за набавну вредност продате робе износе 6.164.924 милиона динара и повећани су за 19,9%, затим трошкови материјала, горива и енергије 4.226.932 милиона динара, а трошкови производних услуга 2.210.130 милиона динара, при чему они бележе

Табела 2: Структура прихода, расхода и резултата привредних друштава

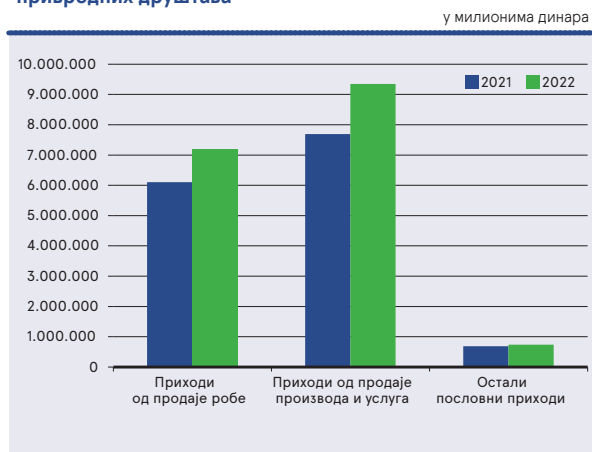
у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2022	2021	
Пословни приходи	17.285.581	14.490.569	119,3
Пословни расходи	16.143.910	13.583.118	118,9
I Пословни резултат	1.141.671	907.451	125,8
Финансијски приходи	195.673	121.550	161,0
Финансијски расходи	242.335	186.389	130,0
II Резултат из финансирања	-46.661	-64.839	72,0
Приходи из осталих активности	291.602	296.672	98,3
Расходи из осталих активности	335.740	305.722	109,8
III Резултат из осталих активности	-44.138	-9.050	487,7
Укупни приходи	17.772.856	14.908.791	119,2
Укупни расходи	16.721.985	14.075.229	118,8
IV Резултат из редовног пословања пре опорезивања	1.050.871	833.562	126,1
Позитиван нето ефекат на резултат по основу добитка пословања које се обуставља, промена рачуноводствених политика и исправки рачуноводствених грешака	3.938	3.099	127,1
Негативан нето ефекат на резултат по основу добитка пословања које се обуставља, промена рачуноводствених политика и исправки рачуноводствених грешака	10.600	8.923	118,8
V Резултат пре опорезивања	1.044.209	827.738	126,2
VI Нето резултат	864.190	683.976	126,3

Највећи део укупних прихода привредна друштва су реализовала обављањем примарне делатности. **Пословни приходи** износе 17.285.581 милион динара и повећани су за 19,3%, а претежно их чине приходи од продаје производа

раст од 24,1% односно 15,4%. Трошкови зарада, накнада, зарада и остали лични расходи исказани су у висини од 2.113.270 милиона динара и порасли су за 15,6%.

Графикон 3: Структура пословних прихода привредних друштава

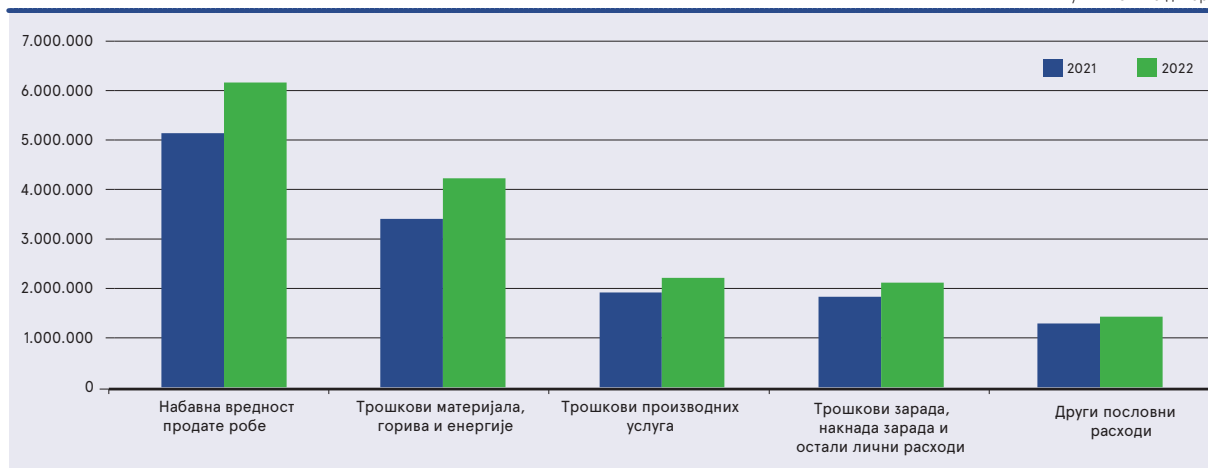
Као и претходних година, привредна друштва су у 2022. години обављањем пословних активности остварила позитиван резултат, а **пословни добитак** који су реализовала у вредности од 1.141.671 милион динара је за 25,8% већи од прошлогодишњег.

Приходи из финансирања исказани су у износу од 195.673 милиона динара, који је за 61,0% увећан у поређењу са претходном годином. У оквиру њих највећи удео имају финансијски приходи из односа са матичним, зависним и осталим повезаним лицима са 73.874 милиона динара, повећани за 32,2%, док су позитивне курсне разлике 2,3 пута порасле и износе 64.609 милиона динара.

Финансијски расходи су генерисани у висини од 242.335 милиона динара и бележе годишњи раст по стопи од 30,0%. Главним делом их чине расходи камата у износу од 101.920 милиона динара, већем за 18,6%, затим негативне

Графикон 4: Структура пословних расхода привредних друштава

у милионима динара

курсне разлике исказане у износу од 71.367 милиона динара, који је увећан за 73,3%, као и финансијски расходи из односа са матичним, зависним и осталим повезаним лицима од 52.547 милиона динара, што је за 16,9% више него претходне године.

Као резултат наведених кретања, привредна друштва у подбилансу **финансирања** бележе **губитак** од 46.661 милион динара, мањи за 28,0% на годишњем нивоу.

Приходи из осталих активности који су исказани по основу усклађивања вредности имовине и потраживања, наплаћених отписаних потраживања, добитака по основу продаје средстава и других прихода износе 291.602 милиона динара и смањени су за 1,7%. С друге стране, **расходи по том основу** су повећани за 9,8%, те привредна друштва бележе скоро пет пута већи **губитак из осталих активности** од прошлогодишњег, у висини од 44.138 милиона динара.

Привредна друштва су у 2022. години на укупном нивоу пословала профитабилно, остваривши **позитиван нето резултат** од 864.190 милиона динара, који је увећан за 26,3% у односу на претходну годину. При томе, нето добитак су реализовала у укупном износу од 1.239.001 милион динара и он је повећан за 28,3%, док нето губитак износи 374.812 милиона динара и порастао је за 33,2%. Са нето добитком је пословало преко три петине привредних друштава, односно њих 67.039, а са нето губитком 27.868 друштава. Преосталих 13.949 друштава није исказало нето резултат.

Позитивно пословање привреде, осме године за редом, у целини је остварено обављањем пословних активности. При томе, повећан је принос на приходе од продаје, на шта указују растуће стопе пословног и нето добитка, а раст бележе и стопе приноса на укупна средства и сопствени капитал. Као и претходне године, привредна друштва су из оствареног резултата успела да финансирају расходе камата, при чему је рацио покрића камата повећан.

Табела 3: Резултати пословања привредних друштава

О П И С	ГОДИНА			
	2022		2021	
	Износ (у мил. динара)	Број привредних друштава	Износ (у мил. динара)	Број привредних друштава
1. Нето добитак	1.239.001	67.039	965.397	66.316
2. Нето губитак	374.812	27.868	281.422	28.337
3. Без исказаног нето резултата	-	13.949	-	14.977
Нето резултат	864.190	108.856	683.976	109.630

Табела 4: Показатељи профитабилности на нивоу привреде

О П И С	ГОДИНА	
	2022	2021
1. Стопа приноса на сопствени капитал (после опорезивања)	11,4	9,9
2. Стопа приноса на укупна средства (после опорезивања)	4,8	4,3
3. Стопа пословног добитка	6,9	6,6
4. Стопа нето добитка	5,2	5,0
5. Рацио покрића камата	11,25	10,65

2.2 ПОСЛОВНА ИМОВИНА И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА

Послујући у условима погоршаног привредног амбијента привредна друштва у 2022. години бележе раст финансијских капацитета, који је праћен увећањем губитка и нешто слабијим финансијским положајем, као одраз постигнутог нивоа задужености и ликвидности.

Пословна имовина привредних друштава на крају 2022. године износи 21.343.651 милион динара и повећана је за 10,6% у односу на претходну годину. Претежно је уложена у сталну имовину (56,9%), при чему је настављен тренд њеног споријег раста (7,1%) од обртне имовине (15,5%).

Стална имовина је вредела 12.134.728 милиона динара, а највећим делом је чине некретнине, постројења и опрема у износу од 9.718.512 милиона динара и дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања од 1.516.828 милиона динара, који су увећани за 6,5% односно 10,5% на годишњем нивоу.

На обртну имовину се односи 9.128.994 милиона динара, од чега је највише пласирано у залихе, које изnose 3.229.557 милиона динара и потраживања по основу продаје чија је вредност 2.632.837 милиона динара, а та улагања су повећана за 19,8% односно 9,8% у поређењу са претходном годином. Готовина и готовински еквиваленти исказани су у износу од 1.324.291 милион динара, који је већи за 9,5% од прошлогодишњег.

У оквиру извора финансирања **капитал** чини 9.653.748 милиона динара, што је за 8,8% више него претходне године, док **укупне обавезе** бележе интензивнији раст, по стопи од 11,1% и износе 13.320.819 милиона динара. Сопствени извори финансирања³ су исказани у вредности од 7.974.938 милиона динара, уз годишњи раст од 9,6%, па је финансирање привредних друштава, као и претходних година, претежно било из позајмљених извора. Рацио сопственог капитала је благо опао, са 37,8% на 37,4%, а степен укупне задужености је нешто повећан, са 1,65 на 1,67.

Структуру укупног капитала привредних друштава чине основни капитал са 4.762.650 милиона динара, нерасподеђени добитак са 4.923.283 милиона динара, затим позитивне ревалоризационе резерве и нереализовани добици по основу финансијских средстава са 1.423.282 милиона динара и резерве са 776.369 милиона динара, као и уписани а неуплаћени капитал са 47.894 милиона динара. Нереализовани губици по основу финансијских средстава износе 33.807 милиона динара, а губитак је исказан у износу од 3.906.549 милиона динара.

Укупне обавезе, гледано према рочности, претежно чине **краткорочна резервисања и краткорочне обавезе**, на које се односи 8.922.593 милиона динара или 67,0%. При томе, њихов раст је био знатно динамичнији од раста дугорочних резервисања и обавеза (14,7% наспрам 4,5%), чија је вредност 3.840.371 милион динара.

Табела 5: Структура пословне имовине привредних друштава

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2022	2021	
А. Уписани а неуплаћени капитал	47.894	30.934	154,8
Б. Стална имовина	12.134.728	11.332.372	107,1
Нематеријална имовина	589.751	542.826	108,6
Некретнине, постројења и опрема	9.718.512	9.121.644	106,5
Биолошка средства	214.028	208.004	102,9
Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања	1.516.828	1.373.003	110,5
Дугорочна активна временска разграничења	95.609	86.894	110,0
В. Одложена пореска средства	32.036	33.642	95,2
Г. Обртна имовина	9.128.994	7.901.936	115,5
Залихе	3.229.557	2.695.848	119,8
Потраживања по основу продаје	2.632.837	2.396.962	109,8
Остала краткорочна потраживања	800.639	612.358	130,7
Краткорочни финансијски пласмани	718.887	654.471	109,8
Готовина и готовински еквиваленти	1.324.291	1.209.225	109,5
Краткорочна активна временска разграничења	422.784	333.074	126,9
Д. Укупна актива = Пословна имовина	21.343.651	19.298.884	110,6

³ Капитал умањен за губитак изнад висине капитала и уписан а неуплаћен капитал

Табела 6: Структура извора финансирања привредних друштава

у милионима динара

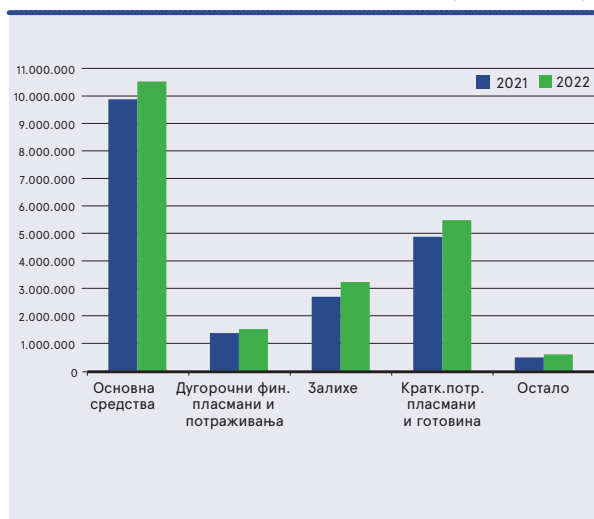
О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2022	2021	
A. Капитал	9.653.748	8.871.853	108,8
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	3.840.371	3.673.686	104,5
Дугорочна резервисања	287.100	315.112	91,1
Дугорочне обавезе	3.526.280	3.334.486	105,8
Дугорочна пасивна временска разграничења	26.991	24.088	112,1
В. Одложене пореске обавезе	182.114	187.059	97,4
Г. Дугорочни одложени приходи и примљене донације	375.741	351.437	106,9
Д. Краткорочна резервисања и краткорочне обавезе	8.922.593	7.778.563	114,7
Краткорочна резервисања	17.495	12.165	143,8
Краткорочне финансијске обавезе	2.695.326	2.410.839	111,8
Примљени аванси, депозити и кауције	932.720	764.906	121,9
Обавезе из пословања	3.738.685	3.247.197	115,1
Остале краткорочне обавезе	1.087.899	1.001.042	108,7
Краткорочна пасивна временска разграничења	450.468	342.415	131,6
Ђ. Губитак изнад висине капитала	1.630.916	1.563.714	104,3
Е. Укупна пасива	21.343.651	19.298.884	110,6

У оквиру краткорочних извора финансирања највећи удео имају **обавезе из пословања**, које износе 3.738.685 милиона динара. Оне су увећане за 15,1% на годишњем нивоу, те је настављен вишегодишњи тренд да привредна друштва текуће пословање финансирају неуредним измиривањем обавеза према добављачима.

Значајан део позајмљених извора финансирања (46,7%) привредна друштва су прибавила из кредита. Кредитна активност је током 2022. године појачана, те су им **укупни кредити** одобрени у вредности од 6.221.605 милиона динара, што је за 8,3% више него претходне године. Краткорочни кредити су расли брже од дугорочних (11,8% наспрам 5,8%), с тим да су и даље дугорочне обавезе биле веће од краткорочних финансијских обавеза – 3.526.280 милиона динара наспрам 2.695.326 милиона динара.

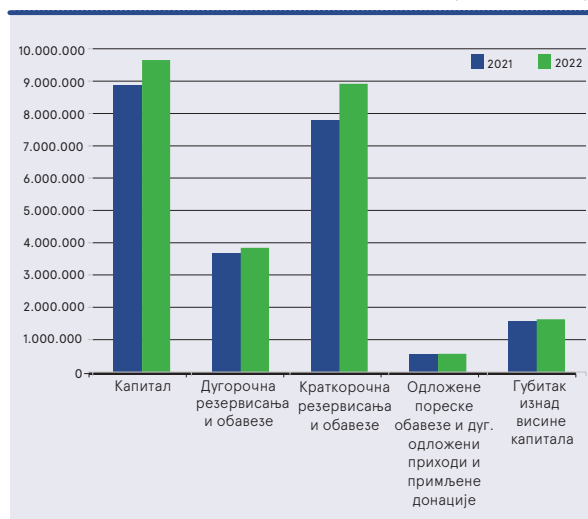
Графикон 5: Структура пословне имовине привредних друштава

у милионима динара

Графикон 6: Структура извора финансирања привредних друштава

у милионима динара

Табела 7: Укупни губици привредних друштава

О П И С	ГОДИНА			
	2022		2021	
	Износ (у мил. динара)	Број привредних друштава	Износ (у мил. динара)	Број привредних друштава
1. Губитак	3.906.549	45.015	3.745.093	45.402
2. Губитак изнад висине капитала	1.630.916	25.536	1.563.714	26.270

На крају 2022. године привредна друштва су кумулирала **укупан губитак** од 3.906.549 милиона динара, који је за 4,3% већи у поређењу са претходном годином. Уједначен раст бележи и губитак изнад висине капитала, на који се односи 1.630.916 милиона динара. Стопа изгубљеног капитала је, услед интензивнијег раста капитала, опала са 34,0% на 32,9%.

Губитак је приказало 45.015 привредних друштава, док је губитак изнад висине капитала евидентиран код 25.536 друштава.

Привредна друштва су у 2022. години, и поред неповољних фактора из окружења, успела да успоставе дугорочну финансијску равнотежу исказавши **позитиван нето обртни капитал** у висини од 56.323 милиона динара, за разлику од претходне године када је он био негативан (30.044 милиона динара). Међутим, за потпуно покриће залиха недостајало им је још 3.173.234 милиона динара дугорочног капитала, што је за 16,4% више на годишњем нивоу. На нарушену ликвидност указују и општи рацио ликвидности од 1,01, који је у 2021. години био незнатно нижи (1,00), као и рацио текуће ликвидности од 0,65, чија је вредност остала на прошлогодишњем нивоу.

3. КОНЦЕНТРАЦИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ПЕРФОРМАНСИ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА

3.1 ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА ПРЕМА СЕКТОРИМА

Као и претходних година, на пословање привреде већим делом су утицали неразмњиви сектори⁴, при чему је настављена тенденција смањења њиховог просечног учешћа у основним финансијским перформансама (са 56,3% на 53,7%).

Резултати пословања

Око три петине укупне пословне активности на нивоу привреде обављала су привредна друштва из неразмњивих сектора, која су реализовала **укупне приходе** од 10.533.567 милиона динара и **укупне расходе** од 9.930.272 милиона динара, веће за 17,7% односно 17,2% у односу на претходну годину. У размњивим секторима приходи и расходи су расли интензивније, по стопи од 21,5% односно 21,2%, и износе 7.239.290 милиона динара односно 6.791.713 милиона динара.

Позитиван резултат из пословних активности који је привреда остварила у већем делу су генерисали неразмњиви сектори, на које се односи 54,1% или 618.100 милиона динара, с тим да он бележи бржи раст у размњивим секторима (29,9% наспрам 22,5%), у којима износи 523.571 милион динара, услед чега је и њихов удео нешто већи од прошлогодишњег (45,9% наспрам 44,4%).

На **негативан резултат** привреде у делу финансирања претежно су утицали размњиви сектори, који су исказали 82,2% или 38.348 милиона динара губитка, уз пад од 10,2% на годишњем нивоу. Код неразмњивих сектора губитак из финансирања је смањен за 62,5%, на износ од 8.314 милиона динара, те је њихово учешће значајно опало (са 34,2% на 17,8%).

Губитак из осталих активности, такође, су доминантно определили размњиви сектори у којима је евидентирано 85,3% или 37.647 милиона динара, што је 5,3 пута више него претходне године. Преко три пута је повећан губитак из осталих активности у неразмњивим секторима, који је

Табела 8: Структура прихода, расхода и резултата размњивих и неразмњивих сектора

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА					
	Размњиви сектори			Неразмњиви сектори		
	Износ	Инд.	Учешће у привреди (%)	Износ	Инд.	Учешће у привреди (%)
Пословни приходи	7.053.532	121,6	40,8	10.232.049	117,8	59,2
Пословни расходи	6.529.961	120,9	40,4	9.613.949	117,5	59,6
I Пословни резултат	523.571	129,9	45,9	618.100	122,5	54,1
Финансијски приходи	69.734	174,7	35,6	125.939	154,3	64,4
Финансијски расходи	108.082	130,9	44,6	134.253	129,3	55,4
II Резултат из финансирања	-38.348	89,8	82,2	-8.314	37,5	17,8
Приходи из осталих активности	116.023	99,4	39,8	175.579	97,6	60,2
Расходи из осталих активности	153.670	124,1	45,8	182.070	100,1	54,2
III Резултат из осталих активности	-37.647	531,5	85,3	-6.491	329,9	14,7
Укупни приходи	7.239.290	121,5	40,7	10.533.567	117,7	59,3
Укупни расходи	6.791.713	121,2	40,6	9.930.272	117,2	59,4
IV Резултат из редовног пословања пре опорезивања	447.576	126,7	42,6	603.295	125,6	57,4
Позитиван нето ефекат на резултат по основу добитка пословања које се обуставља, промена рачуноводствених политика и исправки рачуноводствених грешака	1.418	204,7	36,0	2.521	104,8	64,0
Негативан нето ефекат на резултат по основу добитка пословања које се обуставља, промена рачуноводствених политика и исправки рачуноводствених грешака	2.548	111,7	24,0	8.052	121,2	76,0
V Резултат пре опорезивања	446.446	126,9	42,8	597.764	125,6	57,2
Нето добитак	585.739	139,7	47,3	653.262	119,6	52,7
Нето губитак	210.694	178,0	56,2	164.118	100,7	43,8
VI Нето резултат	375.046	124,7	43,4	489.144	127,7	56,6

⁴ **Размњиви сектори:** А-Пољопривреда, шумарство и рибарство; В-Рударство; С-Прерађивачка индустрија; Д-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Е-Снабдевање водом, управљање отпадним водама, контролисање процеса. **Неразмњиви сектори:** Ф-Грађевинарство; Г-Трговина на велико и мало; поправка моторних возила и мотоцикала; Н-Саобраћај и складиштење; И-Услуге смештаја и исхране; Ј-Информисање и комуникације; К-Финансијске делатности и делатност осигурања; Л-Пословање некретнинама; М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности; Н-Административне и помоћне услужне делатности; О-Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање; Р-Образовање; Q-Здравствена и социјална заштита; Р-Уметност; забава и рекреација; S-Остале услужне делатности; Т-Делатност домаћинства као послодавца; делатност домаћинства која производе робу и услуге за сопствене потребе; У-Делатност екстериторијалних организација и тела

Графикон 7: Укупни и пословни приходи према секторима

у милионима динара

достигао 6.491 милион динара, при чему је њихов удео на нивоу привреде смањен (са 21,7% на 14,7%).

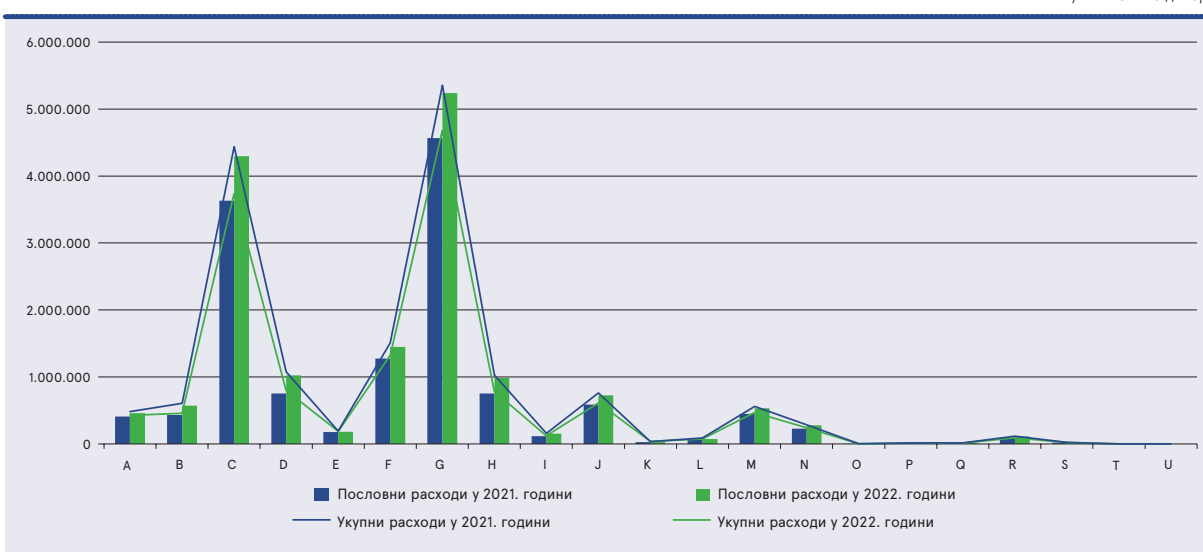
Као и ранијих година, на профитабилно пословање привреде већи утицај су имали неразмјениви сектори, који су реализовали 56,6% **позитивног нето резултата** односно 489.144 милиона динара, што је за 27,7% више него претходне године. Истовремено, добитак у размјенивим секторима износи 375.046 милиона динара и повећан је за 24,7%.

Са аспекта појединих сектора, највећи део укупне пословне активности остварила су привредна друштва из сектора G-Трговина на велико и мало... и C-Прерађивачка индустрија, на које се односи 31,6% односно 26,3% **укупних прихода** и 32,0% односно 26,5% **укупних расхода**. У сектору G-Трговина на велико и мало... реализовани су укупни приходи од 5.612.159 милиона динара и укупни расходи од 5.353.991 милион динара, који су већи за 15,0% односно 14,5% од прошлoгодишњих, док у сектору C-Прерађивачка индустрија они износе 4.674.992 милиона динара односно 4.437.819 милиона динара и порасли су за 17,5% односно 18,8%.

Пораст **позитивног резултата из пословних активности** код привреде, одраз је оствареног добитка у већини сектора, при чему је код 11 сектора он увећан у односу на претходну годину, док су два сектора забележила губитак. Највећи пословни добитак реализован је у секторима G-Трговина на велико и мало... и C-Прерађивачка индустрија, и то у вредности од 274.071 милион динара односно 273.815 милиона динара, већој за 22,2% односно 6,1%. Висок пословни добитак бележи и сектор B-Рударство, у коме је повећан 2,2 пута и износи 230.521 милион динара. Са значајним пословним добитком пословали су и сектори F-Грађевинарство и J-Информисање и комуникације, остваривши 103.013 милиона динара односно 79.352 милиона динара, уз раст од 21,2% односно 6,9%. Негативан пословни резултат исказали су сектори D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, чији губитак износи 18.073 милиона динара и K-Финансијске делатности и делатности осигурања, уз губитак на нивоу од 210 милиона динара, за разлику од претходне године када је њихов пословни резултат био позитиван (10.096 милиона динара односно 4.784 милиона динара).

Графикон 8: Укупни и пословни расходи према секторима

у милионима динара

Увећан **губитак из финансирања** који бележи привреда последица је негативног резултата у великом броју сектора. Највећи губитак из финансирања исказан је у сектору С-Прерађивачка индустрија, у коме износи 18.350 милиона динара и мањи је за 16,1% у односу на претходну годину. Висок губитак евидентиран је и у сектору В-Рударство, и то у износу од 15.482 милиона динара, при чему је повећан за 19,0%, као и у сектору Н-Саобраћај и складиштење, од 10.237 милиона динара, уз смањење од 6,5%. Приближна вредност губитка из финансирања је у секторима L-Пословање некретностима, J-Информисање и комуникације и F-Грађевинарство, који су генерисали 5.293 милиона динара, 5.122 милиона динара и 5.062 милиона динара редом, с тим да је у првом и трећем сектору знатно смањен (23,1% односно 54,6%), а у другом сектору је 2,5 пута увећан на годишњем нивоу. Четири сектора су у делу финансирања приказала добитак, а највећи је у сектору К-Финансијске делатности и делатност осигурања - 17.634 милиона динара и притом је опао за 10,9%.

Расту **негативног резултата из осталих активности** на нивоу привреде допринела је половина сектора, при чему је код већине њих губитак повећан у поређењу са претходном

годином. Према висини губитка од 18.292 милиона динара предњачи сектор С-Прерађивачка индустрија, који је у претходној години забележио добитак (6.664 милиона динара). Затим, 2,2 пута већи губитак од прошлогодишњег евидентиран је у сектору D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, и то у износу од 16.723 милиона динара, док је у сектору G-Трговина на велико и мало... уз раст од 11,8%, губитак достигао 15.009 милиона динара. Девет пута увећан губитак исказан је у сектору А-Пољопривреда, шумарство и рибарство, у коме је на нивоу од 5.094 милиона динара. С друге стране, највиши добитак из осталих активности, притом удвостручен у односу на претходну годину, је у сектору F-Грађевинарство, на који се односи 5.239 милиона динара. Значајан износ добитка, приказан је и у сектору В-Рударство, са исказаних 4.542 милиона динара, за разлику од претходне године када је био у сфери негативног резултата (3.771 милион динара).

Тенденција раста профитабилности привреде је настављена и током 2022. године услед пораста **позитивног нето резултата** код већине сектора, који су тај резултат остварили преваходно обављањем пословних активности, а само један сектор је исказао губитак.

Табела 9: Структура прихода, расхода и резултата појединих размњивих сектора

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА							
	С-Прерађивачка индустрија		D-Снабдевање ел. енергијом...		В-Рударство		А - Пољопривреда, шумарство и рибарство	
	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.
Пословни приходи	4.569.911	117,4	1.004.466	131,5	802.684	150,1	489.425	114,4
Пословни расходи	4.296.096	118,3	1.022.540	135,7	572.164	133,3	458.898	112,4
I Пословни резултат	273.815	106,1	-18.073	n/a	230.521	218,3	30.527	157,3
Финансијски приходи	32.286	182,5	16.868	138,8	11.964	244,7	3.931	212,1
Финансијски расходи	50.636	128,0	21.229	118,0	27.446	153,4	6.197	126,6
II Резултат из финансирања	-18.350	83,9	-4.361	74,7	-15.482	119,0	-2.266	74,5
Приходи из осталих активности	72.795	104,3	15.097	71,0	11.410	165,7	11.447	90,3
Расходи из осталих активности	91.087	144,3	31.820	109,8	6.868	64,4	16.542	125,0
III Резултат из осталих активности	-18.292	n/a	-16.723	216,8	4.542	n/a	-5.094	902,2
Укупни приходи	4.674.992	117,5	1.036.432	130,0	826.058	151,1	504.803	114,2
Укупни расходи	4.437.819	118,8	1.075.589	134,4	606.477	132,5	481.636	113,0
IV Резултат из редовног пословања пре опорезивања	237.173	97,7	-39.157	n/a	219.581	247,2	23.167	146,6
Позитиван нето ефекат на резултат по основу добитка пословања које се обуставља, промена рачуноводствених политика и исправки рачуноводствених грешака	762	187,0	272	616,5	94	126,4	103	100,4
Негативан нето ефекат на резултат по основу добитка пословања које се обуставља, промена рачуноводствених политика и исправки рачуноводствених грешака	1.597	101,1	66	72,5	45	53,8	738	184,0
V Резултат пре опорезивања	236.338	97,8	-38.951	n/a	219.630	247,3	22.531	145,3
Нето добитак	298.985	108,8	37.232	240,1	211.044	224,9	29.978	119,3
Нето губитак	101.780	152,9	79.877	365,4	14.269	101,3	11.702	86,4
VI Нето резултат	197.205	94,7	-42.645	671,3	196.775	246,7	18.276	157,7

Са највећим позитивним нето резултатом издваја се сектор **Г-Трговина на велико и мало...**, у коме је реализовано 214.917 милиона динара, што је за 26,4% више него у претходној години. Такав резултат је остварен обављањем примарне делатности, при чему је његовом расту погодовао и значајан пад губитка из финансирања, док је из осталих активности губитак увећан.

Висок укупан добитак бележи и сектор **С-Прерађивачка индустрија**, који је у претходној години био најпрофитабилнији. Добитак у том сектору износи 197.205 милиона динара и мањи је за 5,3% од прошлогодишњег, а у потпуности је настао обављањем пословних активности, с тим да је његов пад последица исказаног губитка из осталих активности, након добитка претходне године.

Уз значајан раст профитабилности пословао је сектор **В-Рударство**, чији је добитак исказан у вредности од 196.775 милиона динара увећан 2,5 пута на годишњем нивоу. Укупан добитак тог сектора је остварен уз 2,2 пута већи добитак од обављања примарне делатности, при чему бележи позитиван резултат и из осталих активности (претходне године губитак), док је губитак из финансирања повећан.

Раст позитивног нето резултата бележи сектор **Ф-Грађевинарство**, са остварених 80.765 милиона динара, што је за 44,0% више него претходне године. Главни носилац тог резултата је увећан добитак из пословних активности, при чему је његовом порасту погодовало и повећање добитка из осталих активности, као и пад губитка из финансирања.

Са високим позитивним нето резултатом, који је готово остао на прошлогодишњем нивоу пословао је сектор **Ј-Информисање** и комуникације, у коме је реализовано 55.297 милиона динара. Позитивно пословање је остварено захваљујући расту добитка из пословних активности, док је губитак из осталих активности смањен, а губитак из финансирања увећан.

Према интензивном расту укупног добитка истичу се сектори **Л-Пословање некретнинама** и **Р-Уметност; забава и рекреација**, у којима је он више него дуплиран и износи 21.954 милиона динара односно 12.383 милиона динара. У првом сектору добитак је реализован успешнијим обављањем пословних активности, као и бољим резултатом из осталих активности по основу којих бележи добитак,

Табела 10: Структура прихода, расхода и резултата појединих неразмјенивих сектора

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА									
	Г-Трговина на велико и мало...		Ф-Грађевинарство		Ј-Информисање и комуникације		Н-Саобраћај и складиштење		И- Услуге смештаја и исхране	
	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.
Пословни приходи	5.511.864	115,0	1.552.516	114,2	805.749	122,2	1.030.770	132,1	161.556	140,2
Пословни расходи	5.237.793	114,7	1.449.503	113,7	726.397	124,1	985.761	131,2	151.989	135,0
I Пословни резултат	274.071	122,2	103.013	121,2	79.352	106,9	45.009	157,3	9.567	362,5
Финансијски приходи	37.841	189,6	19.124	173,9	14.076	149,5	9.147	173,1	1.033	230,9
Финансијски расходи	38.735	145,1	24.186	109,2	19.199	167,5	19.384	119,4	2.533	93,7
II Резултат из финансирања	-894	13,3	-5.062	45,4	-5.122	250,5	-10.237	93,5	-1.501	66,5
Приходи из осталих активности	62.454	91,9	38.662	120,9	11.831	90,4	21.277	107,1	4.492	148,8
Расходи из осталих активности	77.463	95,2	33.423	113,8	14.508	90,5	21.760	120,0	2.753	89,2
III Резултат из осталих активности	-15.009	111,8	5.239	200,7	-2.677	91,1	-483	n/a	1.739	n/a
Укупни приходи	5.612.159	115,0	1.610.302	114,8	831.656	122,0	1.061.194	131,8	167.080	140,8
Укупни расходи	5.353.991	114,5	1.507.112	113,6	760.103	124,1	1.026.905	130,7	157.275	132,9
IV Резултат из редовног пословања пре опорезивања	258.168	126,5	103.190	135,0	71.552	103,4	34.289	176,9	9.805	n/a
Позитиван нето ефекат на резултат по основу добитка пословања које се обуставља, промена рачуноводствених политика и исправки рачуноводствених грешака	748	55,9	1.066	384,6	130	117,1	185	93,7	51	25,5
Негативан нето ефекат на резултат по основу добитка пословања које се обуставља, промена рачуноводствених политика и исправки рачуноводствених грешака	2.084	167,4	1.208	80,9	1.893	100,8	721	186,9	616	354,6
V Резултат пре опорезивања	256.831	125,8	103.048	137,0	69.790	103,4	33.753	175,8	9.240	n/a
Нето добитак	246.216	117,8	126.072	124,7	81.281	115,6	47.973	149,3	13.176	192,0
Нето губитак	31.299	80,3	45.308	100,7	25.985	168,0	21.242	115,4	5.611	74,4
VI Нето резултат	214.917	126,4	80.765	144,0	55.297	100,8	26.731	194,7	7.565	n/a

за разлику од претходне године, при чему је губитак у подбилансу финансирања смањен. У другом сектору добитак потиче превасходно услед скоро три пута увећаног позитивног резултата из пословања, с обзиром на то да је из финансијских и осталих активности исказан губитак.

Око два пута увећан укупан добитак остварен је у сектору **Н-Саобраћај и складиштење**, у коме је реализовано 26.731 милион динара, и то у целости од обављања примарне делатности.

У сферу позитивног резултата у 2022. години прешао је сектор **И-Услуге смештаја и исхране**, са остварених 7.565 милиона динара (претходне године губитак 674 милиона динара). Таквим кретањима допринео је 3,6 пута увећан добитак из пословних активности, као и добитак исказан из осталих активности, после негативног резултата у претходној години, али и мањи губитак из финансирања.

Једини сектор који је у 2022. години пословао негативно је сектор **Д-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација**, чији је губитак повећан 6,7 пута и достигао је вредност од 42.645 милиона динара. Значајном расту негативног резултата допринели су прелазак у сферу губитка у делу обављања пословних активности, као и 2,2 пута већи губитак исказан из осталих активности, док је губитак у области финансирања опао.

Пословна имовина и извори финансирања

Већим делом финансијских капацитета привреде располагали су неразмњиви сектори, који су ангажовали 56,6% или 12.074.585 милиона динара **пословне имовине** и 51,1% или 4.930.320 милиона динара **капитала**. Пословна имо-

вина у тим секторима бележи нешто спорији раст него у размњивим (10,3% наспрам 11,0%), док је капитал растао брже (9,2% наспрам 8,4%).

Претежни део **позајмљених извора финансирања** сконцентрисан је у неразмњивим секторима, који су исказали 61,0% или 8.124.250 милиона динара укупних обавеза, уз годишњи раст од 11,7%. Истовремено, њихови сопствени извори финансирања чине 49,3% или 3.934.342 милиона динара и расли су по стопи од 7,5%. Последице, рачио сопственог капитала код тих сектора је опао са 33,5% на 32,6%, а степен укупне задужености је повећан са 1,99 на 2,06. У размњивим секторима укупне обавезе су порасле за 10,1% и износе 5.196.569 милиона динара, а сопствени извори су увећани за 11,7%, на 4.040.597 милиона динара. Као и претходних година, њихов финансијски положај је био повољнији него код неразмњивих сектора, при чему је рачио сопственог капитала благо повећан, са 43,4% на 43,7%, а степен укупне задужености је незнатно опао, са 1,30 на 1,29.

Већи део **укупног губитка** привреде носе неразмњиви сектори, који су кумулирали 53,1% или 2.074.860 милиона динара, што је за 7,1% више него претходне године. Код размњивих сектора губитак је знатно спорије растао – по стопи од 1,3% и износи 1.831.689 милиона динара. Услед наведеног, стопа изгубљеног капитала је била виша и спорије је опадала у неразмњивим секторима (са 34,6% на 34,5%) него у размњивим (са 33,3% на 31,2%).

Главни допринос **позитивном нето обртном капиталу** привреде дали су размњиви сектори, који су исказали 77,1% или 43.431 милион динара, за разлику од претходне године када су забележили негативан нето обртни капитал (85.565

Табела 11: Структура пословне имовине размњивих и неразмњивих сектора

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА					
	Размњиви сектори			Неразмњиви сектори		
	Износ	Инд.	Учешће у привреди (%)	Износ	Инд.	Учешће у привреди (%)
А. Уписани а неуплаћени капитал	31.901	181,2	66,6	15.994	120,0	33,4
Б. Стална имовина	5.629.005	106,3	46,4	6.505.722	107,8	53,6
Нематеријална имовина	145.443	103,1	24,7	444.308	110,6	75,3
Некретнине, постројења и опрема	4.890.952	106,5	50,3	4.827.560	106,6	49,7
Биолошка средства	186.591	102,8	87,2	27.437	103,5	12,8
Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања	398.523	105,8	26,3	1.118.305	112,2	73,7
Дугорочна активна временска разграничења	7.496	181,2	7,8	88.113	106,5	92,2
В. Одложена пореска средства	18.316	102,6	57,2	13.719	86,9	42,8
Г. Обртна имовина	3.589.844	118,8	39,3	5.539.150	113,5	60,7
Залихе	1.418.542	122,3	43,9	1.811.015	117,9	56,1
Потраживања по основу продаје	1.099.599	109,3	41,8	1.533.238	110,2	58,2
Остала краткорочна потраживања	296.552	160,9	37,0	504.087	117,8	63,0
Краткорочни финансијски пласмани	175.292	107,2	24,4	543.595	110,7	75,6
Готовина и готовински еквиваленти	472.932	119,2	35,7	851.359	104,8	64,3
Краткорочна активна временска разграничења	126.927	114,6	30,0	295.857	133,1	70,0
Д. Укупна актива = Пословна имовина	9.269.066	111,0	43,4	12.074.585	110,3	56,6

Табела 12: Структура извора финансирања разменљивих и неразменљивих сектора

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА					
	Разменљиви сектори			Неразменљиви сектори		
	Износ	Инд.	Учешће у привреди (%)	Износ	Инд.	Учешће у привреди (%)
А. Капитал	4.723.429	108,4	48,9	4.930.320	109,2	51,1
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	1.500.072	101,9	39,1	2.340.299	106,3	60,9
Дугорочна резервисања	117.493	76,9	40,9	169.607	104,4	59,1
Дугорочне обавезе	1.376.018	104,8	39,0	2.150.262	106,4	61,0
Дугорочна пасивна временска разграничења	6.560	93,1	24,3	20.431	119,9	75,7
В. Одложене пореске обавезе	131.013	98,0	71,9	51.101	95,9	28,1
Г. Дугорочни одложени приходи и примљене донације	131.768	108,1	35,1	243.973	106,3	64,9
Д. Краткорочна резервисања и краткорочне обавезе	3.433.716	114,8	38,5	5.488.877	114,6	61,5
Краткорочна резервисања	12.073	197,7	69,0	5.422	89,5	31,0
Краткорочне финансијске обавезе	993.077	118,9	36,8	1.702.248	108,0	63,2
Примљени аванси, депозити и кауције	207.634	133,0	22,3	725.086	119,1	77,7
Обавезе из пословања	1.590.644	108,5	42,5	2.148.041	120,6	57,5
Остале краткорочне обавезе	460.440	117,4	42,3	627.460	103,0	57,7
Краткорочна пасивна временска разграничења	169.848	126,4	37,7	280.620	134,9	62,3
Ђ. Губитак изнад висине капитала	650.931	90,0	39,9	979.984	116,6	60,1
Е. Укупна пасива	9.269.066	111,0	43,4	12.074.585	110,3	56,6

милиона динара). Истовремено, у неразменљивим секторима је позитиван нето обртни капитал смањен за 76,8% и износи 12.892 милиона динара. За успостављање стабилне структуре финансирања разменљивим секторима је недостајало 1.375.111 милиона динара (43,3%) дугорочног капитала, што је повећање од 10,4% у односу на претходну годину. Неразменљивим секторима је за потпуно покриће сталне имовине и залиха недостајао дугорочни капитал у вредности од 1.798.123 милиона динара, већој за 21,4% од прошлогодишње.

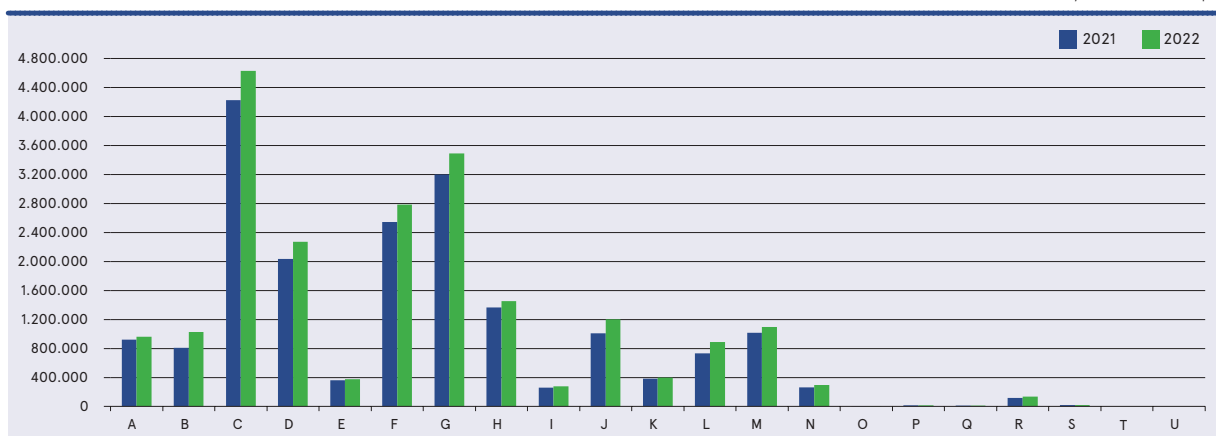
Раст финансијских капацитета на нивоу привреде, гледано са аспекта појединих сектора, последица је њиховог увећања у готово свим секторима. Са највећим

финансијским капацитетима располагао је сектор С-Прерађивачка индустрија, у коме је **пословна имовина** вредела 4.629.372 милиона динара (21,7%), а **капитал** 2.157.503 милиона динара (22,3%), при чему су увећани у односу на претходну годину за 9,6% односно 9,9%.

Финансијске капацитете велике вредности ангажовао је и сектор Г-Трговина на велико и мало..., и то пословну имовину од 3.490.398 милиона динара (16,4%) и капитал од 1.426.553 милиона динара (14,8%), који су повећани за 9,1% односно 7,6%. Са значајним износом пословне имовине и капитала следе сектори Ф-Грађевинарство - 2.784.701 милион динара односно 1.050.423 милиона динара,

Графикон 9: Пословна имовина према секторима

у милионима динара

Табела 13: Структура пословне имовине појединих разменљивих сектора

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА							
	С-Прерађивачка индустрија		D-Снабдевање ел. енергијом...		В-Рударство		А - Пољопривреда, шумарство и рибарство	
	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.
А. Уписани а неуплаћени капитал	24.167	318,0	7.075	94,6	31	103,1	434	18,7
Б. Стална имовина	2.246.622	106,9	1.737.676	103,5	689.279	116,4	659.183	102,0
Нематеријална имовина	83.257	96,5	25.206	105,8	27.093	111,4	7.742	173,8
Некретнине, постројења и опрема	1.975.132	107,6	1.646.048	103,3	607.298	117,1	420.224	102,4
Биолошка средства	4.653	101,7	563	104,4	4.601	n/a	175.652	100,2
Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања	178.100	103,7	64.253	104,2	50.213	102,4	55.267	99,1
Дугорочна активна временска разграничења	5.479	156,8	1.606	n/a	75	56,3	298	108,5
В. Одложена пореска средства	12.415	100,6	383	106,6	3.142	114,4	1.241	96,9
Г. Обртна имовина	2.346.168	111,5	527.645	150,9	336.147	157,8	302.505	111,0
Залихе	1.014.857	117,2	146.735	194,4	103.328	123,3	134.555	114,7
Потраживања по основу продаје	734.529	107,7	161.716	112,6	81.647	124,9	90.240	108,2
Остала краткорочна потраживања	148.351	119,3	113.727	412,2	11.638	119,1	15.345	95,2
Краткорочни финансијски пласмани	112.973	98,4	10.343	194,7	12.264	180,7	34.895	118,2
Готовина и готовински еквиваленти	278.900	101,9	44.208	99,5	114.715	288,9	22.107	102,4
Краткорочна активна временска разграничења	56.558	130,0	50.916	95,9	12.556	164,4	5.362	114,5
Д. Укупна актива = Пословна имовина	4.629.372	109,6	2.272.780	111,6	1.028.599	127,3	963.363	104,4

Табела 14: Структура пословне имовине појединих нераменљивих сектора

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА									
	G-Трговина на велико и мало...		F-Грађевинарство		J-Информисање и комуникације		H-Саобраћај и складиштење		I-Услуге смештаја и исхране	
	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.
А. Уписани а неуплаћени капитал	4.749	184,4	3.758	97,7	645	212,8	2.438	63,5	791	137,5
Б. Стална имовина	1.121.315	101,0	1.351.755	107,4	797.018	119,5	1.097.700	102,7	196.197	102,2
Нематеријална имовина	42.359	97,8	7.565	119,0	244.073	117,3	115.223	106,6	1.620	97,3
Некретнине, постројења и опрема	849.698	99,9	1.157.206	104,5	353.469	121,9	953.691	102,1	182.328	101,6
Биолошка средства	7.863	106,6	208	127,7	16	94,9	194	118,2	136	109,3
Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања	219.967	106,1	172.521	128,8	192.604	116,7	27.828	109,5	11.974	111,7
Дугорочна активна временска разграничења	1.428	96,9	14.255	130,8	6.856	169,9	762	74,8	139	155,5
В. Одложена пореска средства	5.775	86,1	1.507	101,2	1.720	62,3	1.665	81,9	513	88,7
Г. Обртна имовина	2.358.560	113,3	1.427.681	111,5	401.688	118,2	351.287	120,7	82.357	122,8
Залихе	982.780	120,0	566.631	115,8	44.551	116,1	42.256	117,1	21.429	112,6
Потраживања по основу продаје	753.467	110,7	254.417	95,8	166.602	124,9	138.095	115,6	13.858	134,6
Остала краткорочна потраживања	120.384	109,9	170.405	119,0	26.719	131,6	24.995	115,7	9.846	111,9
Краткорочни финансијски пласмани	143.892	112,2	128.507	107,2	20.351	117,5	35.564	119,9	20.022	159,3
Готовина и готовински еквиваленти	306.365	101,6	198.062	107,1	77.802	105,3	72.554	108,4	15.762	116,7
Краткорочна активна временска разграничења	51.671	120,4	109.658	140,9	65.663	116,1	37.823	218,4	1.440	50,1
Д. Укупна актива = Пословна имовина	3.490.398	109,1	2.784.701	109,4	1.201.071	118,9	1.453.089	106,4	279.858	107,6

D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација - 2.272.780 милиона динара односно 1.136.517 милиона динара и Н-Саобраћај и складиштење - 1.453.089 милиона динара односно 631.288 милиона динара, с тим да су сви ти капацитети увећани, осим капитала у сектору D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, који је смањен за 3,3%. Најинтензивнији раст пословне имовине и капитала евидентан је у сектору В-Рударство, у коме су већи за 27,3% односно 41,2% и исказани у вредности од 1.028.599 милиона динара односно 621.548 милиона динара.

Повећању позајмљених извора финансирања на нивоу привреде у 2022. години допринели су готово сви сектори. Највеће укупне обавезе бележи сектор **С-Прерађивачка индустрија**, и то у износу од 2.951.003 милиона динара, а оне чине 22,2% укупних обавеза привреде. Истовремено, он је располагао и са највише сопствених извора финансирања - 1.654.202 милиона динара или 20,7%, при чему су они знатно интензивније расли од обавеза (18,6% према 4,6%). Услед таквих кретања ратио сопственог капитала је повећан са 33,1% на 35,9%, док је степен укупне задужености опао, са 2,02 на 1,78, али је упркос томе он и даље задржао високу вредност.

Висок укупан дуг евидентан је и у сектору **Г-Трговина на велико и мало...**, у коме су укупне обавезе достигле износ од 2.363.182 милиона динара и веће су за 7,7% у поређењу са претходном годином. Сопствени извори су расли бржим темпом (11,9%) и исказани су у висини од 1.122.468 милиона динара, па је ратио сопственог капитала на нивоу од 32,2%

који је виши од прошлогодишњег (31,4%), док је степен укупне задужености иако смањен са 2,19 на 2,11 остао висок.

Позајмљене изворе финансирања у великом обиму је користио сектор **F-Грађевинарство**, који се задужио за 1.899.823 милиона динара, што је за 7,2% више на годишњем нивоу. То је пратио интензивнији раст сопственог капитала (14,8%), који износи 881.120 милиона динара, те је његов удео у укупним изворима финансирања повећан са 30,2% на 31,7%, а степен укупне задужености и поред тога што је снижен на 2,16 (у претходној години 2,31) је један од највиших.

Веома интензиван раст укупних обавеза је у сектору **D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација**, и то за 29,9%, тако да оне износе 1.210.680 милиона динара. С друге стране, сопствени извори финансирања су смањени за 3,8%, на 1.055.024 милиона динара, што је допринело да тај сектор који се претходних година издвајао према високој капитализованости, забележи пад ратио сопственог капитала са 54,1% на 46,6% и пораст степена укупне задужености са 0,85 на 1,15.

Највећи пораст позајмљених извора финансирања је у сектору **М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности**, чије су укупне обавезе веће за 33,0% него претходне године, у износу од 971.202 милиона динара. Будући да су сопствени извори значајно смањени (за 56,1%), на 125.811 милиона динара, финансијска структура је знатно погоршана, што показује и низак ратио сопственог капитала од 11,5% (у 2021. години 28,2%), као и изузетно

Табела 15: Структура извора финансирања појединих разменљивих сектора

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА							
	С-Прерађивачка индустрија		D-Снабдевање ел. енергијом...		В-Рударство		А - Пољопривреда, шум. и рибарство	
	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.
А. Капитал	2.157.503	109,9	1.136.517	96,7	621.548	141,2	603.397	104,0
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	742.623	96,5	356.239	112,4	209.422	98,3	135.174	106,1
Дугорочна резервисања	33.242	50,2	46.510	98,2	27.416	92,0	5.634	114,2
Дугорочне обавезе	706.320	101,0	307.444	115,1	182.000	99,4	128.918	105,7
Дугорочна пасивна временска разграничења	3.062	79,6	2.286	96,6	6	14,9	623	111,7
В. Одложене пореске обавезе	18.049	107,4	100.796	96,1	967	97,5	6.300	102,9
Г. Дугорочни одложени приходи и примљене донације	32.345	118,8	60.063	104,6	7	137,9	4.190	129,8
Д. Краткорочна резервисања и краткорочне обавезе	2.157.986	107,4	693.581	153,1	219.148	128,5	282.718	103,2
Краткорочна резервисања	9.751	238,0	137	87,9	2.051	122,7	122	72,9
Краткорочне финансијске обавезе	542.116	106,2	274.687	168,8	65.414	145,8	96.296	99,3
Примљени аванси, депозити и кауције	149.534	129,5	19.083	132,4	15.246	328,7	18.958	109,6
Обавезе из пословања	1.137.945	107,3	216.013	116,3	71.871	102,8	135.592	107,5
Остале краткорочне обавезе	231.777	94,2	136.379	212,5	53.071	129,6	28.331	95,8
Краткорочна пасивна временска разграничења	86.863	120,9	47.281	183,0	11.496	134,9	3.418	90,8
Ђ. Губитак изнад висине капитала	479.134	85,5	74.417	104,5	22.494	135,4	68.416	99,4
Е. Укупна пасива	4.629.372	109,6	2.272.780	111,6	1.028.599	127,3	963.363	104,4

Табела 16: Структура извора финансирања појединих неразмњивих сектора

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА									
	Г–Трговина на велико и мало...		Ф–Грађевинарство		Ј–Информисање и комуникације		Н–Саобраћај и складиштење		И–Услуге смештаја и исхране	
	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.
А. Капитал	1.426.553	107,6	1.050.423	110,4	486.233	111,3	631.288	103,0	116.276	113,1
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	488.005	97,3	424.416	101,6	307.463	131,4	246.726	103,5	76.753	97,2
Дугорочна резервисања	21.372	89,7	35.884	121,7	8.288	117,3	19.053	114,1	1.343	114,9
Дугорочне обавезе	463.353	97,6	381.985	99,5	295.970	132,5	226.994	103,0	75.205	96,9
Дугорочна пасивна временска разграничења	3.281	109,6	6.547	151,1	3.206	90,8	680	51,3	205	124,1
В. Одложене пореске обавезе	5.005	92,4	7.184	87,8	1.730	113,8	15.251	89,5	1.550	77,8
Г. Дугорочни одложени приходи и примљене донације	841	105,7	45.951	108,8	3.164	108,7	133.370	107,2	629	32,4
Д. Краткорочна резервисања и краткорочне обавезе	1.869.331	110,8	1.422.272	109,0	426.866	119,1	448.211	109,3	114.798	108,5
Краткорочна резервисања	1.601	127,1	649	54,0	1.345	111,9	724	207,7	55	53,8
Краткорочне финансијске обавезе	454.300	109,7	396.085	109,2	142.136	104,4	213.506	104,9	50.900	110,3
Примљени аванси, депозити и кауције	171.229	143,5	409.640	106,2	33.709	192,1	19.751	158,3	6.223	91,3
Обавезе из пословања	991.910	109,6	404.247	104,8	136.601	127,3	133.355	98,3	36.531	114,1
Остале краткорочне обавезе	194.600	99,4	123.681	110,4	46.557	105,0	41.526	102,3	18.638	103,7
Краткорочна пасивна временска разграничења	55.692	108,4	87.972	153,2	66.519	128,6	39.350	225,0	2.451	88,0
Ђ. Губитак изнад висине капитала	299.336	93,5	165.545	92,2	24.384	103,7	21.757	58,8	30.149	96,2
Е. Укупна пасива	3.490.398	109,1	2.784.701	109,4	1.201.071	118,9	1.453.089	106,4	279.858	107,6

висок степен укупне задужености, који је на нивоу од 7,72 (у 2021. години 2,55), те је то сектор у коме је проблем задужености био најизраженији.

Са великим дугом пословао је и сектор **Н–Саобраћај и складиштење**, у коме он износи 843.559 милиона динара и повећан је за 6,8% у односу на претходну годину. Нешто спорији раст бележе сопствени извори финансирања (6,1%), који су исказани у висини од 607.093 милиона динара, те су и рачуно сопственог капитала од 41,8% и степен укупне задужености од 1,39 незнатно погоршани (42,0% односно 1,38).

Један од најмање задужених сектора је био сектор **В–Рударство**, с обзиром на то да он бележи најинтензивнији раст сопствених извора финансирања (41,4%), који је знатно изнад раста укупних обавеза (11,7%). Сопствени извори су достигли вредност од 599.023 милиона динара и њихов удео у укупним изворима финансирања је повећан са 52,4% на 58,2%, док укупне обавезе износе 429.545 милиона динара, те је степен укупне задужености опао са 0,91 на 0,72.

Висока задуженост је, поред напред наведених сектора, оптерећивала и секторе **Л–Пословање некретнинама** (степен укупне задужености 1,91), **Н–Административне и помоћне услужне делатности** (степен укупне задужености 1,99), **И–Услуге смештаја и исхране** (степен укупне задужености 2,27), **Q–Здравствена и социјална заштита** (2,31) и **S–Остале услужне делатности** (степен укупне задужености 2,34).

Проблем задужености, као ни претходних година, није испољен у секторима **А–Пољопривреда, шумарство и рибарство** (степен укупне задужености 0,80), **Е–Снабдевање**

водом, управљање отпадним водама, контролисање процеса (степен укупне задужености 0,89) и **О–Државна управа и одбрана** (степен укупне задужености 0,54).

Укупан губитак привреде је повећан, упркос томе што је код већег броја сектора исказано његово смањење у односу на претходну годину. Према вредности губитка предњачи сектор **С–Прерађивачка индустрија**, у коме је сконцентрисано 27,1% или 1.059.952 милиона динара, а то је за 4,1% мање на годишњем нивоу. Затим следи сектор **Г–Трговина на велико и мало...**, са 532.913 милиона динара губитка, који је притом смањен за 9,2%. Висок губитак, који је већи за 20,0% исказао је сектор **Д–Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација**, и то у износу од 443.813 милиона динара, док сектор **М–Стручне, научне, информационе и техничке делатности** бележи 2,3 пута увећан губитак, од 405.331 милион динара. У секторима **Ф–Грађевинарство** и **Н–Саобраћај и складиштење** губитак је задржао велику вредност од 395.969 милиона динара односно 197.314 милиона динара, с тим да је опао за 1,1% односно 4,0%. Значајно смањење губитка евидентирано је у секторима **Q–Здравствена и социјална заштита** и **Л–Пословање некретнинама** – за 28,6% односно 17,7%, те он износи 2.919 милиона динара односно 145.940 милиона динара.

Највећу стопу изгубљеног капитала приказали су сектори **М–Стручне, научне, информационе и техничке делатности** (76,3%), **И–Услуге смештаја и исхране** (47,4%), **Q–Здравствена и социјална заштита** (46,5%) и **К–Финансијске делатности и делатности осигурања** (45,3%), при чему је само у првом сектору она изразито повећана у поређењу са претходном годином, а у свим осталим је снижена.

Привреда на укупном нивоу бележи **позитиван нето обртни капитал**, чему је допринело осам сектора, с тим да је код половине (шест) сектора који су исказали негативан нето обртни капитал он мањи од прошлогодишњег.

Са највећим позитивним нето обртним капиталом пословао је сектор **Г-Трговина на велико и мало...** који је сталну имовину и део залиха у вредности од 489.999 милиона динара финансирао дугорочним капиталом, а то је за 23,8% више него претходне године. Међутим, за потпуно финансирање залиха недостајао му је дугорочни капитал у износу од 492.781 милион динара, који је увећан за 16,4%.

Дуплирану вредност позитивног нето обртног капитала приказао је сектор **С-Прерађивачка индустрија**, у коме он износи 182.549 милиона динара, док му је за успостављање стабилног начина финансирања недостајало 832.308 милиона динара дугорочних извора, што је повећање од 7,4% на годишњем нивоу.

Најинтензивнији раст позитивног нето обртног капитала евидентиран је у сектору **В-Рударство**, при чему је он увећан 2,7 пута и износи 119.173 милиона динара. Тај сектор је успео да обезбеди виталност финансирајући из дугорочних извора, поред сталне имовине и целокупних залиха, и део обртне имовине у вредности од 15.846 милиона динара (у 2021. години недостајало је 39.585 милиона динара дугорочног капитала за финансирање залиха).

Негативан нето обртни капитал у највећем износу исказан је у сектору **Д-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација**, и то 266.349 милиона динара, те је увећан за 28,0% у односу на претходну годину. За оптимално финансирање целокупног пословања недостајало му је 413.084 милиона динара дугорочног капитала или 45,7% више на годишњем нивоу.

Вишеструко увећан негативан нето обртни капитал бележи сектор **М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности**, који за покриће сталне имовине није успео да обезбеди 217.609 милиона динара дугорочног капитала (у 2021. години 16.355 милиона динара). Додатно, за финансирање дела сталне имовине и залиха недостајао му је 3,9 пута већи износ дугорочног капитала односно 286.801 милион динара.

Значајно мањи негативан нето обртни капитал (17,7%), али и даље висок, исказао је сектор **Н-Саобраћај и складиштење**, у коме он износи 110.510 милиона динара. Истовремено, њему су за потпуну покривеност сталне имовине и залиха недостајали дугорочни извори у износу од 152.767 милиона динара, што је смањење од 10,3% на годишњем нивоу.

Ублажавање финансијских неравнотежа највише је изражено у сектору **Ф-Грађевинарство**, будући да је пословао са негативним нето обртним капиталом од 269 милиона динара, који чини свега 0,9% вредности прошлогодишњег. При томе, за финансирање целокупног постигнутог обима пословања недостајало му је 566.900 милиона динара дугорочног капитала, а то је за 9,1% више него претходне године.

3.2 ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА ПРЕМА ВЕЛИЧИНИ⁵

Финансијске перформансе домаће привреде су, и током 2022. године, доминантно биле одређене пословањем великих привредних друштава у којима је сконцентрисана половина финансијских капацитета и највећи део пословне активности. Велики системи су генерисали преко половине укупног позитивног нето резултата и једини забележили повећање броја запослених.

Средња, мала и микро друштва су наставила да послују позитивно, уз смањење броја запослених. Код средњих и малих друштава очувана је равнотежа у начину финансирања имовине, док су микро привредна друштва, која су и најбројнија (85,5%), и даље пословала уз неповољну финансијску структуру.

Резултати пословања

Највећи обим укупне пословне активности реализовала су **велика привредна друштва** остваривши 45,6% или 8.100.277 милиона динара **укупних прихода**, који су за 31,6% увећани и 45,2% или 7.563.590 милиона динара **укупних расхода**, уз раст од 29,7%. Томе су највише допринела друштва у секторима С-Прерађивачка индустрија (31,6% односно 31,8%), Г-Трговина на велико и мало... (25,9% односно 26,6%) и Д-Снабдевање електричном енергијом, водом, паром и климатизација (11,3% односно 12,6%).

Уз повећање укупних прихода и укупних расхода (9,4% односно 11,2%) пословала су и **средња привредна друштва**, код којих они износе 4.087.118 милиона динара односно 3.849.182 милиона динара, што чини по 23,0% на нивоу целокупне привреде. Највеће учешће у тим приходима и расходима забележили су сектори Г-Трговина на велико и мало... (35,6% односно 35,9%), С-Прерађивачка индустрија (по 27,5%) и Ф-Грађевинарство (10,0% односно 9,9%).

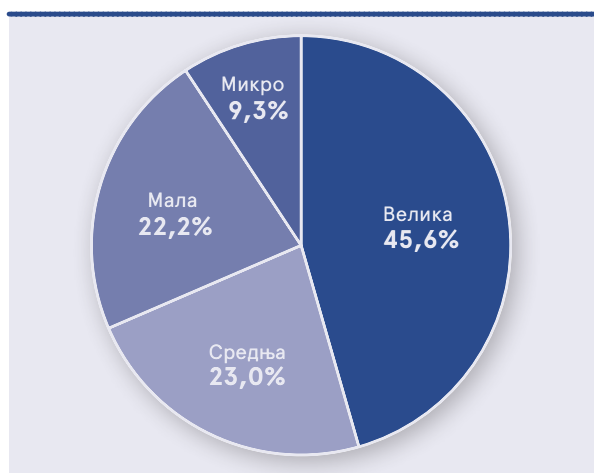
Веће укупне приходе и расходе од прошлогодишњих генерисала су и **мала привредна друштва**, са реализованих 3.940.528 милиона динара односно 3.728.568 милиона динара, уз раст од 13,9% тј. 14,3%. Они су претежно исказани у секторима Г-Трговина на велико и мало... (37,8% и 37,7%), С-Прерађивачка индустрија (19,9% и 20,6%) и Ф-Грађевинарство (10,9% и 10,7%).

Најспорији раст укупне пословне активности је код **микро привредних друштава**, чији су укупни приходи на нивоу од 1.644.933 милиона динара и укупни расходи од 1.580.646 милиона динара, увећани за 5,7% односно 3,9%. Истовремено, та друштва имају најмањи удео у укупним приходима и укупним расходима целе привреде – 9,3% односно 9,5%. Више од трећине је остварено у сектору Г-Трговина на велико и мало... (34,7% односно 35,3%), а затим следе сектори С-Прерађивачка индустрија (12,5% односно 12,9%) и Ф-Грађевинарство (по 11,1%).

Позитиван резултат од обављања примарне делатности бележе сви сегменти привредних друштава према величини. Више од половине **пословног добитка** привреде генерисали су **велики системи**, и то у износу од 580.462 милиона динара, а код њих је раст тог добитка био и најинтензивни-

⁵ Види фусноту 3

Графикон 10: Укупни приходи привредних друштава према величини

ји (57,0%). Са становишта секторске припадности, највеће је учешће друштава из сектора В-Рударство (238.136 милиона динара), С-Прерађивачка индустрија (153.905 милиона динара), Г-Трговина на велико и мало... (92.592 милиона динара) и Ј-Информисање и комуникације (41.730 милиона динара).

Микро привредна друштва су увећала резултат из обављања основне делатности за 21,9%, на 54.370 милиона динара. У томе су највише учествовали сектори Г-Трговина на велико и мало... (17.227 милиона динара), М-Стручне, научне и иновационе делатности (10.283 милиона динара), Ј-Информисање и комуникације (7.398 милиона динара) и С-Прерађивачка индустрија (5.120 милиона динара).

Позитиван резултат из пословних активности забележила су и **мала привредна друштва** у износу од 254.307 милиона динара, већем за 18,1% на годишњем нивоу. Највећим делом генерисан је у секторима Г-Трговина на велико и мало... (86.042 милиона динара), С-Прерађивачка индустрија (43.453 милиона динара) и Г-Грађевинарство (31.272 милиона динара).

Са аспекта величине, једино су **средња привредна друштва** исказала нижи пословни резултат у односу на претходну годину – за 9,1%, и то у висини од 252.533 милиона динара. То је највећим делом последица преласка сектора В-Рударство у зону пословног губитка (8.400 милиона динара) после

Графикон 11: Учешће великих привредних друштава у перформансама привреде

позитивног резултата из обављања примарне делатности оствареног претходне године (35.088 милиона динара). Истовремено, према исказаном добитку из пословних активности, у оквиру друштава ове величине, истичу се она из сектора Г-Трговина на велико и мало... (78.211 милиона динара), С-Прерађивачка индустрија (71.337 милиона динара) и Г-Грађевинарство (29.021 милион динара).

Негативан резултат привреде у делу финансирања последица је таквог резултата на нивоу свих сегмената привредних друштава према величини, осим микро друштава. Највећи губитак су исказали **велики системи**, у износу од 32.785 милиона динара, већем за 15,1% у односу на претходну годину. Претежно је остварен у секторима В-Рударство (15.262 милиона динара), С-Прерађивачка индустрија (9.623 милиона динара), Н-Саобраћај и складиштење (7.625 милиона динара) и Ј-Информисање и комуникације (5.464 милиона динара).

Губитак из финансирања је највише увећан (19,9%) код малих привредних друштава, на која се односи 17.323 милиона динара, и то превасходно као одраз пораста од 25,9% у сектору С-Прерађивачка индустрија (4.637 милиона динара) и више него два пута у сектору Г-Трговина на велико и мало... (2.957 милиона динара).

Код **средњих привредних друштава** губитак у подбилансу финансирања је смањен за 59,6%, на износ од 6.102 милиона динара, услед преполовљеног губитка у сектору С-Прерађивачка индустрија (3.593 милиона динара) и израженог пада губитка у секторима В-Рударство и Д-Снабдевање електричном енергијом, водом, паром и климатизација (са 4.884 на 14 милиона динара односно са 5.840 милиона динара на 4.115 милиона динара).

У делу финансирања једино су **микро привредна друштва** реализовала позитиван резултат од 9.548 милиона динара, условљен готово десет пута увећаним финансијским добитком друштава из сектора М-Стручне, научне и иновационе делатности (са 539 милиона динара на 5.323 милиона динара), као и 2,4 пута већим добитком у сектору К- Финансијске делатности и делатности осигурања (4.150 милиона динара).

По основу **осталих активности** већина посматраних сегмената привредних друштава бележи **негативан резултат**, изузев **микро** друштава која су у 2022. години прешла у зону позитивног резултата остваривши остали добитак од 370 милиона динара.

Највећи губитак из осталих активности забележила су **мала** привредна друштва, код којих он износи 25.024 милиона динара, што је условљено исказивањем негативног резултата код друштава из сектора С-Прерађивачка индустрија (23.061 милион динара), након прошлогодишњег добитка (1.227 милиона динара).

Велики системи су приказали губитак у износу од 10.989 милиона динара, чему су највише допринела друштва која послују у сектору Д-Снабдевање електричном енергијом, водом, паром и климатизација (16.677 милиона динара) и Г-Трговина на велико и мало... (6.093 милиона динара). У поређењу са претходном годином тај губитак је смањен за трећину претежно услед позитивног резултата код привредних друштава из сектора В-Рударство, (5.209 милиона динара), после губитка претходне године (3.316 милиона динара).

Средња друштва су, након преокрета претходне године, поново забележила негативан остали резултат од 8.495 милиона динара остварен највећим делом у секторима А-Пољопривреда, шумарство и рибарство (2.551 милион динара), С-Прерађивачка индустрија (2.399 милиона динара) и Е-Снабдевање водом и управљање отпадним водама, контролисање процеса (1.063 милиона динара), код којих је више него утростручен. Таквом резултату допринело је и драстично смањење добитка на годишњем нивоу код друштва у секторима К-Финансијске делатности и делатности осигурања (за 99,5%, на 76 милиона динара) и Р-Уметност; забава и рекреација (за 99,3%, на 11 милиона динара).

Позитиван нето резултат реализовале су све групе привредних друштва посматрано према величини. Као и претходне године, највећи укупан добитак забележили су велики системи, и то у износу од 455.791 милион динара, који је за две трећине увећан на годишњем нивоу, а уједно он чини преко половине (52,7%) позитивног нето резултата привреде. Најпрофитабилније су пословала друштва из сектора В-Рударство (205.800 милиона динара), са четири пута већим позитивним нето резултатом, С-Прерађивачка индустрија (134.118 милиона динара), код којих је он незнатно увећан, као и Г-Трговина на велико и мало... (78.115 милиона динара), где је забележен годишњи раст од 36,8%. На такав резултат великих привредних друштва утицао је и прелазак из нега-

тивне у позитивну сферу пословања друштва која послују у секторима Ф-Грађевинарство и Н-Саобраћај и складиштење (укупан добитак 31.067 милиона динара односно 3.447 милиона динара, претходне године губитак 63 милиона динара односно 5.172 милиона динара).

Средња привредна друштва исказала су за 15,9% мањи позитиван нето резултат него претходне године, у износу од 196.731 милион динара, што је 22,8% добитка укупне привреде. Према високој профитабилности истичу се друштва у секторима Г-Трговина на велико и мало... (62.094 милиона динара), уз раст на годишњем нивоу од 21,5%, С-Прерађивачка индустрија (54.722 милиона динара), са 19,1% већим укупним добитком и Ф-Грађевинарство (22.003 милиона динара), где је у односу на претходну годину исказан за 44,3% нижи позитиван нето резултат. За разлику од претходне године када су друштва ове величине у свим секторима остварила добитак, у 2022. години је у сектору В-Рударство исказан негативан нето резултат (9.579 милиона динара, претходне године добитак 28.712 милиона динара).

Мала привредна друштва су реализовала добитак од 168.824 милиона динара, што је за 5,1% више у односу на претходну годину, при чему бележе негативан нето резултат само у сектору О-Државна управа и одбрана (један милион динара), док су у свим осталим секторима пословала профитабилно.

Табела 17: Структура прихода, расхода и резултата према величини привредних друштва

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА ВЕЛИЧИНИ							
	Велика		Средња		Мала		Микро	
	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.
Пословни приходи	7.898.164	131,5	3.979.235	110,0	3.852.902	114,0	1.555.280	104,7
Пословни расходи	7.317.702	129,8	3.726.702	111,6	3.598.596	113,7	1.500.910	104,2
I Пословни резултат	580.462	157,0	252.533	90,9	254.307	118,1	54.370	121,9
Финансијски приходи	95.487	185,9	46.443	124,1	20.206	117,9	33.537	214,9
Финансијски расходи	128.272	160,7	52.545	100,0	37.529	118,8	23.988	106,9
II Резултат из финансирања	-32.785	115,1	-6.102	40,4	-17.323	119,9	9.548	n/a
Приходи из осталих активности	106.626	110,1	61.440	76,3	67.420	104,5	56.117	102,5
Расходи из осталих активности	117.615	103,5	69.934	102,4	92.444	139,7	55.747	96,8
III Резултат из осталих активности	-10.989	65,4	-8.495	n/a	-25.024	n/a	370	n/a
Укупни приходи	8.100.277	131,6	4.087.118	109,4	3.940.528	113,9	1.644.933	105,7
Укупни расходи	7.563.590	129,7	3.849.182	111,2	3.728.568	114,3	1.580.646	103,9
IV Резултат из редовног пословања пре опорезивања	536.687	165,4	237.936	86,5	211.959	106,4	64.288	183,9
Позитиван нето ефекат на резултат по основу добитка пословања које се обуставља, промена рачуноводствених политика и исправки рачуноводствених грешака	1.128	106,3	1.249	228,0	685	96,7	876	112,2
Негативан нето ефекат на резултат по основу добитка пословања које се обуставља, промена рачуноводствених политика и исправки рачуноводствених грешака	3.399	113,9	1.715	106,0	1.789	90,1	3.697	158,4
V Резултат пре опорезивања	534.417	165,7	237.470	86,7	210.856	106,5	61.467	184,0
Нето добитак	616.883	169,9	254.647	90,3	241.801	116,7	125.670	111,2
Нето губитак	161.091	181,4	57.916	120,1	72.977	156,9	82.828	84,6
VI Нето резултат	455.791	166,1	196.731	84,1	168.824	105,1	42.843	284,0

Према оствареном позитивном нето резултату истичу се сектори Г-Трговина на велико и мало... (66.630 милиона динара), Ф-Грађевинарство (23.312 милиона динара) и М-Стручне, научне и иновационе делатности (15.913 милиона динара), код којих је он увећан за 3,8%, 29,0% и 31,2% респективно.

Микро привредна друштва су наставила тренд профитабилног пословања започет претходне године забележивши 2,8 пута већи укупан добитак, у висини од 42.843 милиона динара. Највећи удео у том резултату имају друштва из сектора М-Стручне, научне и иновационе делатности (13.549 милиона динара), чији је добитак за две трећине већи у односу на прошлогодишњи. Најинтензивнији раст укупног добитка од 95,4% је код друштава из сектора Л-Пословање некретнинама (5.183 милиона динара), док су друштва у секторима Г-Трговина на велико и мало... и Ф-Грађевинарство после негативног нето резултата претходне године у посматраном периоду пословала позитивно (8.079 милиона динара односно 4.382 милиона динара).

Пословна имовина и извори финансирања

Готово половина укупних финансијских капацитета привреде ангажована је у оквиру **великих система**, и то 48,1% пословне имовине и 51,6% капитала. Та друштва су располагала пословном имовином од 10.262.164 милиона динара, увећаном за 22,7% на годишњем нивоу и капиталом од 4.983.126 милиона динара, већим за 13,9%, што их сврстава у сегмент привреде са најинтензивнијим растом финансијских ресурса. Претежни део тих капацитета користила су друштва из сектора С-Прерађивачка индустрија (23,0% пословне имовине и 22,6% капитала) и Д-Снабдевање електричном енергијом,

водом, паром и климатизација (20,0% пословне имовине и 21,7% капитала).

Средња привредна друштва усполила су пословну имовину вредну 4.061.282 милиона динара и капитал од 1.733.461 милион динара, који су за 2,8% односно 0,7% мањи у односу на претходну годину. Највећи део тих капацитета ангажовала су друштва из сектора С-Прерађивачка индустрија (25,5% имовине и 29,1% капитала) и Г-Трговина на велико и мало... (18,7% имовине и 19,8% капитала).

У пословању **малих привредних друштава** коришћено је 17,9% пословне имовине и 18,4% капитала, док су најмање ресурса ангажовала микро друштва – 15,0% имовине и 12,1% капитала.

Највећи део (40,1%) **укупних обавеза** на нивоу привреде сконцентрисан је у оквиру **великих привредних друштава** – 5.346.869 милиона динара, што је за 30,2% више у поређењу са претходном годином. Из позајмљених извора највише су се финансирала друштва из сектора С-Прерађивачка индустрија (1.262.953 милиона динара) и Д-Снабдевање електричном енергијом, вodom, паром и климатизација (988.240 милиона динара).

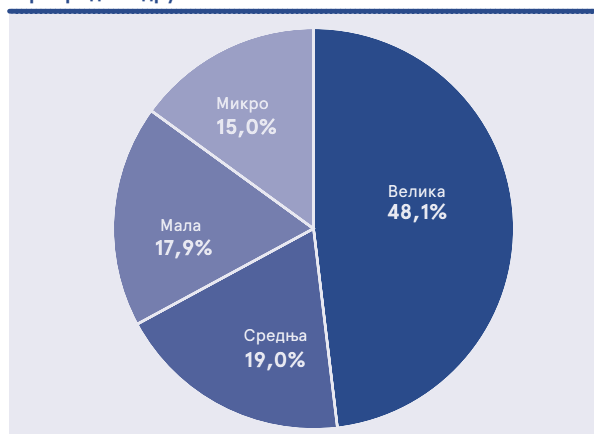
Ниво задуживања **микро привредних друштава** је незнатно промењен на годишњем нивоу (раст од 0,9%) и износи 3.299.130 милиона динара, чинећи скоро четвртину укупног дуга привреде. У оквиру тог сегмента друштава највећи дуг имају она из сектора С-Прерађивачка индустрија (697.567 милиона динара) и Г-Трговина на велико и мало... (691.640 милиона динара).

Табела 18: Структура пословне имовине према величини привредних друштава

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА ВЕЛИЧИНИ							
	Велика		Средња		Мала		Микро	
	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.
А. Уписани а неуплаћени капитал	8.413	102,2	4.297	175,5	5.334	122,4	29.850	187,8
Б. Стална имовина	6.718.463	115,4	2.155.143	92,2	1.763.694	104,6	1.497.428	100,8
Нематеријална имовина	450.843	111,9	58.455	102,0	34.456	131,9	45.997	81,6
Некретнине, постројења и опрема	5.502.308	115,9	1.797.306	90,5	1.441.054	103,4	977.843	98,6
Биолошка средства	162.084	100,2	30.840	101,4	7.286	97,9	13.819	164,3
Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања	593.092	118,0	261.759	103,7	268.653	106,5	393.324	107,5
Дугорочна активна временска разграничења	10.136	147,3	6.783	64,8	12.244	201,6	66.445	104,7
В. Одложена пореска средства	16.928	96,2	8.020	95,1	5.233	88,7	1.855	108,3
Г. Обртна имовина	3.518.361	139,9	1.893.823	103,5	2.055.027	111,3	1.661.784	97,2
Залихе	1.204.259	142,0	726.446	117,7	785.532	118,1	513.319	90,7
Потраживања по основу продаје	1.034.862	121,8	591.870	104,0	626.686	107,9	379.419	95,3
Остала краткорочна потраживања	317.904	210,5	99.961	77,9	124.739	114,7	258.036	115,1
Краткорочни финансијски пласмани	160.601	134,1	166.169	112,8	147.667	104,8	244.450	99,2
Готовина и готовински еквиваленти	531.299	141,8	246.796	83,8	321.372	103,4	224.824	98,1
Краткорочна активна временска разграничења	269.436	156,4	62.580	83,9	49.032	121,1	41.736	91,3
Д. Укупна актива = Пословна имовина	10.262.164	122,7	4.061.282	97,2	3.829.288	108,1	3.190.917	99,3

Графикон 12: **Пословна имовина према величини привредних друштава**

Раст укупних обавеза бележе и **мала привредна друштва**, и то за 6,2% - на 2.148.460 милиона динара, док је једино код **средњих друштава** укупан дуг смањен за 2,5%, те износи 2.526.361 милион динара.

Највише **сопствених извора финансирања** користила су **велика привредна друштва**, код којих су они на годишњем нивоу увећани за 15,4% и достигли су 4.906.882 милиона динара. Међутим, с обзиром на интензивнији раст укупних обавеза (30,2%), рацио сопственог капитала великих система је у односу на претходну годину за три процентна поена нижи тј. 47,9%, док је степен укупне задужености

увећан на 1,09 (са 0,97). Услед повољније структуре извора финансирања код **малих друштава**, због раста сопственог капитала за 10,6%, на износ од 1.675.494 милиона динара, благо је повећан рацио сопственог капитала - на 43,8%, а степен укупне задужености је снижен - на 1,28 у односу на прошлогодишње вредности (42,8% односно 1,34). **Средња привредна друштва** су располагала са нешто мање сопственог капитала (3,4%), те он износи 1.530.625 милиона динара, што је уз исти тренд у кретању укупних обавеза утицало на тек благо погоршање вредности рача сопственог капитала и степена укупне задужености, који су на нивоу од 37,7% односно 1,65. **Микро друштва** су и у току 2022. године пословање заснивала на позајмљеним средствима и наставила да кумулирају губитак који је, још једну годину за редом, био већи од вредности капитала.

Нешто мање од половине (48,0%) **укупног губитка** привреде кумулирала су **микро привредна друштва**, при чему је његова вредност увећана на годишњем нивоу за 4,9%, те износи 1.875.927 милиона динара. При томе, губитак изнад висине капитала је исказан у износу од 1.273.747 милиона динара и већи је за 8,2%. Највећи удео у укупном губитку тог сегмента привредних друштава имају сектори С-Прерађивачка индустрија (27,7%), Г-Трговина на велико и мало... (22,3%) и М-Стручне, научне и иновационе делатности (16,0%).

У оквиру **великих система** кумулирано је 1.099.724 милиона динара или 28,2% губитка, а он је повећан за 5,4% у поређењу са претходном годином. С друге стране, губитак изнад висине капитала тих друштава је у истом периоду смањен за 41,9%,

Табела 19: **Структура извора финансирања према величини привредних друштава**

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА ВЕЛИЧИНИ							
	Велика		Средња		Мала		Микро	
	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.
А. Капитал	4.983.126	113,9	1.733.461	99,3	1.771.628	108,7	1.165.534	104,0
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	1.645.159	119,7	877.850	97,0	616.784	96,8	700.577	92,6
Дугорочна резервисања	141.629	92,3	31.782	87,9	25.974	109,7	87.715	86,2
Дугорочне обавезе	1.491.636	123,3	842.632	97,5	582.712	95,8	609.300	93,5
Дугорочна пасивна временска разграничења	11.894	108,7	3.436	83,3	8.099	141,7	3.562	107,8
В. Одложене пореске обавезе	143.068	97,9	20.987	95,5	13.665	102,9	4.395	77,2
Г. Дугорочни одложени приходи и примљене донације	277.943	109,6	85.504	103,5	6.690	61,2	5.604	131,1
Д. Краткорочна резервисања и краткорочне обавезе	3.280.699	140,7	1.542.020	97,4	1.511.321	110,9	2.588.553	103,5
Краткорочна резервисања	7.300	128,9	2.171	60,3	2.142	164,9	5.882	366,9
Краткорочне финансијске обавезе	1.077.786	147,7	519.559	96,9	363.860	94,4	734.121	96,6
Примљени аванси, депозити и кауције	295.644	151,4	185.663	92,4	256.051	155,1	195.362	95,9
Обавезе из пословања	1.287.419	126,6	619.655	102,9	680.404	110,0	1.151.207	114,0
Остале краткорочне обавезе	329.126	149,3	151.555	95,3	153.058	105,8	454.161	95,3
Краткорочна пасивна временска разграничења	283.424	173,3	63.418	78,2	55.806	117,8	47.820	94,9
Ђ. Губитак изнад висине капитала	67.831	58,1	198.539	125,1	90.799	81,7	1.273.747	108,2
Е. Укупна пасива	10.262.164	122,7	4.061.282	97,2	3.829.288	108,1	3.190.917	99,3

на 67.831 милион динара. Укупан губитак је претежно сконцентрисан у секторима D-Снабдевање електричном енергијом, водом, паром и климатизација (32,3%) и C-Прерађивачка индустрија (29,2%).

Средња привредна друштва су забележила за 10,7% већи губитак од 517.888 милиона динара и за четвртину већи губитак изнад висине капитала од 198.539 милиона динара.

Једино су **мала привредна друштва** исказала нижи губитак од прошлогодишњег, који је опао за 7,2% - на 413.011 милиона динара. Код тих друштава пад бележи и губитак изнад висине капитала, и то за 18,3%, те износи 90.799 милиона динара.

Стопа изгубљеног капитала је опала код **великих и малих привредних друштава**, код којих је уједно и најнижа - 18,3% односно 19,8%. Код **средњих друштава** она је на годишњем нивоу повећана са 22,8% на 25,3%, док су, као и претходне године, **микро друштва** исказала највишу стопу од 107,9% (104,2% у 2021. години).

Пословању привреде са **позитивним нето обртним капиталом** првенствено су допринела **мала привредна друштва**, која су имала и најстабилнији финансијски положај. Она су исказала тај капитал у вредности од 535.275 милиона динара, већој за 12,2% него претходне године, а за оптимално финансирање недостајало им је 250.257 милиона динара дугорочног капитала, што је за 33,1% више. Највећи износ позитивног нето обртног капитала бележе друштва у секторима G-Трговина на велико и мало... (283.556 милиона динара) и C-Прерађивачка индустрија (121.273 милиона динара).

Средња привредна друштва су приказала повољнију структуру финансирања и за 44,6% већи позитиван нето обртни капитал, у износу од 338.836 милиона динара, док је дугорочни капитал који им је недостајао за финансирање целокупне сталне имовине и залиха на нивоу од 387.610 милиона динара и увећан је за 1,3%. Према вредности позитивног нето обртног капитала истичу се средња друштва у секторима G-Трговина на велико и мало... (179.819 милиона динара) и C-Прерађивачка индустрија (161.402 милиона динара).

Иако су **велики системи** више него удвостручили позитиван нето обртни капитал на 111.522 милиона динара, за покриће целокупних залиха им је недостајало за 37,8% више дугорочног капитала односно 1.092.737 милиона динара. Са највише позитивног нето обртног капитала издвајају се сектори C-Прерађивачка индустрија (254.158 милиона динара) и G-Трговина на велико и мало... (160.763 милиона динара), с тим да велики системи у сектору D-Снабдевање електричном енергијом, водом, паром и климатизација бележе највећи негативан нето обртни капитал (207.372 милиона динара).

Микро привредна друштва су једина пословала са **негативним нето обртним капиталом** у износу од 929.310 милиона динара, већем за 16,7% на годишњем нивоу. Уједно, њима је за финансирање сталне имовине и залиха у потпуности из дугорочних извора недостајало 1.442.629 милиона динара или 5,9% више у односу на претходну годину. Највећи износ негативног нето обртног капитала генерисала су друштва из сектора C-Прерађивачка индустрија (354.286 милиона динара) и M-Стручне, научне и иновационе делатности (192.641 милион динара).

4. ПОСЛОВАЊЕ ОДАБРАНИХ СЕГМЕНАТА ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА

4.1 ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА

Јавна предузећа обављајући делатности од општег интереса представљају важан део привредног система и значајно доприносе укупним перформансама привреде.

Од укупно 569 јавних предузећа која су била у обавези да доставе редован годишњи финансијски извештај за 2022. годину Агенцији за привредне регистре, исти је доставило њих 528. Прелиминарном збирном обрадом обухваћено је девет **јавних предузећа** мање него претходне године односно **527**, у оквиру којих је било запослено **109.923 радника**, што је смањење за 3.903 на годишњем нивоу.

Јавна предузећа су била најбројнија у сектору Е-Снабдевање водом и управљање отпадним водама, контролисање процеса (212), док је у секторима Ф-Грађевинарство и Д-Снабдевање електричном енергијом, водом, паром и климатизација пословало 62 односно 55 предузећа. Највећи број запослених ангажовала су јавна предузећа из сектора Е-Снабдевање водом и управљање отпадним водама, контролисање процеса – 30.524 радника, што је 283 мање него претходне године, као и јавна предузећа из сектора Д-Снабдевање електричном енергијом, водом, паром и климатизација, у којима је био запослен 27.371 радник, па је њихов број смањен за 3.566 на годишњем нивоу. Према броју запослених истичу се и јавна предузећа из сектора Н-Саобраћај и складиштење, са 24.588 радника. Са аспекта величине, најзаступљенија су мала и микро јавна предузећа – 249 односно 148, док је средње било 101 предузеће. Велика предузећа, бројчано подједнако заступљена као и претходне године (29), су запошљавала нешто испод две трећине или 69.245 радника, што је за 3.436 мање у посматраном периоду.

Иако јавна предузећа чине свега 0,5% укупног броја привредних друштава њихов утицај на резултате пословања домаће привреде је значајан. Она су **учествовала** са 8,6% у укупном броју запослених и реализовала 5,5% пословних прихода. Ипак, најизраженији удео имају у нето губитку привреде – 24,2% (претходне године 9,5%), док је њихово учешће у нето

добитку привреде свега 1,3% (претходне године 2,0%). У делу финансијских капацитета, 13,8% пословне имовине и 17,0% капитала привреде односи се на јавна предузећа, која су истовремено генерисала и 14,8% укупног губитка.

Резултати пословања

Током 2022. године јавна предузећа су остварила **укупне приходе** од 988.227 милиона динара, уз годишњи раст од 18,2%. С друге стране, бележе **укупне расходе** у износу од 1.063.453 милиона динара, веће за 26,3%. Настављајући тренд из претходних година, више од две трећине прихода и расхода генерисала су предузећа из сектора Д-Снабдевање електричном енергијом, водом, паром и климатизација, а потом следе предузећа из сектора Е-Снабдевање водом и управљање отпадним водама, контролисање процеса (9,1% односно 8,5%). Са становишта величине, у структури укупних прихода и расхода, најзаступљенија су велика јавна предузећа која су генерисала 85,5% укупних прихода и 86,4% укупних расхода.

И код пословних активности јавна предузећа бележе исти тренд остварујући спорији раст **пословних прихода** (19,4%) до износа од 951.206 милиона динара, у односу на **пословне расходе** (27,0%) који су достигли 1.007.175 милиона динара. Као последица оваквих кретања реализован је **негативан пословни резултат** од 55.969 милиона динара, док су претходне године у овом сегменту јавна предузећа пословала позитивно, уз добитак од 3.428 милиона динара.

Значајан раст позитивних курсних разлика (3,5 пута) и прихода од камата (30,4%) определио је повећање **финансијских прихода** на годишњем нивоу за 40,7%, на износ од 17.374 милиона динара. С друге стране, увећани расходи камата (41,7%) утицали су на пораст **финансијских расхода** од 17,1%, те су достигли 18.895 милиона динара. Услед наведеног, јавна предузећа бележе **негативан резултат из активности финансирања** у износу од 1.520 милиона динара (губитак претходне године 3.790 милиона динара).

Графикон 13: Учешће јавних предузећа у перформансама привреде у 2022. и 2021. години

Табела 20: Структура прихода, расхода и резултата јавних предузећа

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2022	2021	
Пословни приходи	951.206	796.334	119,4
Пословни расходи	1.007.175	792.906	127,0
I Пословни резултат	-55.969	3.428	n/a
Финансијски приходи	17.374	12.345	140,7
Финансијски расходи	18.895	16.135	117,1
II Резултат из финансирања	-1.520	-3.790	40,1
Приходи из осталих активности	19.647	27.496	71,5
Расходи из осталих активности	37.383	32.877	113,7
III Резултат из осталих активности	-17.736	-5.382	329,6
Укупни приходи	988.227	836.174	118,2
Укупни расходи	1.063.453	841.919	126,3
IV Резултат из редовног пословања пре опорезивања	-75.225	-5.745	n/a
Позитиван нето ефекат на резултат по основу добитка пословања које се обуставља, промена рачуноводствених политика и исправки рачуноводствених грешака	600	873	68,8
Негативан нето ефекат на резултат по основу добитка пословања које се обуставља, промена рачуноводствених политика и исправки рачуноводствених грешака	533	428	124,6
V Резултат пре опорезивања	-75.158	-5.300	n/a
VI Нето резултат	-74.773	-7.356	n/a

Пад **прихода** јавних предузећа по основу **осталих активности** од 28,5% (на 19.647 милиона динара) праћен је увећаним расходима по истом основу за 13,7% (на 37.383 милиона динара), што је условило повећање **губитка из осталих активности** више него три пута, на износ од 17.736 милиона динара.

Јавна предузећа су у 2022. години забележила десет пута већи **негативан нето резултат** у односу на претходну годину, у висини од 74.773 милиона динара. Томе је доминантно допринео више него троструко увећан нето губитак, исказан у висини од 90.876 милиона динара. Истовремено, нето добитак је смањен за 16,9%, на износ од 16.103 милиона динара. Са нето добитком је пословало 347 јавних предузећа (25 мање у посматраном периоду), док су нето губитак забележила 164 (13 више у посматраном периоду). Нето резултат није исказало 16 јавних предузећа (13 у претходној години).

Раст негативног нето резултата у највећој мери је последица наставка негативног пословања предузећа из сектора D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, која су притом исказала 67.391 милион динара нето губитка, који је 6,7 пута већи у односу на претходну годину. Негативан тренд у резултатима пословања задржао се и код предузећа из сектора F-Грађевинарство, чији губитак износи 5.078 милиона динара и већи је за 21,5% на годишњем нивоу. После прошлогодишњег добитка, предузећа из сектора В-Рударство и Н-Саобраћај и складиштење су забележила губитак од 1.953 милиона динара односно 1.710 милиона динара. С друге стране, из негативне у позитивну сферу пословања прешла су једино предузећа из сектора L-Пословање некретнинама, остваривши позитиван нето резултат у износу од 17 милиона динара, (негативан нето резултат претходне године 11 милиона динара). Највећи позитиван резултат реализовала су предузећа из сектора

Табела 21: Резултати пословања јавних предузећа

О П И С	ГОДИНА			
	2022		2021	
	Износ (у мил. динара)	Број јавних предузећа	Износ (у мил. динара)	Број јавних предузећа
1. Нето добитак	16.103	347	19.378	372
2. Нето губитак	90.876	164	26.734	151
3. Без исказаног нето резултата	-	16	-	13
Нето резултат	-74.773	527	-7.356	536

А-Пољопривреда, шумарство и рибарство, и то у висини од 818 милиона динара, што је за 7,7% мање у поређењу са претходном годином.

Главни носиоци оваквог резултата пословања јавних предузећа били су **велики** системи чији је губитак у износу од 73.397 милиона динара готово 10 пута увећан у односу на претходну годину. И средња предузећа су наставила да послују негативно забележивши 1.457 милиона динара губитка (у 2021. години 976 милиона динара). С друге стране, мала и микро предузећа су у 2022. години задржала позитиван резултат од 50 милиона динара односно 31 милион динара, с тим да он на годишњем нивоу бележи осетан пад од 91,6% и 93,4%.

Пословна имовина и извори финансирања

Јавна предузећа су на крају 2022. године располагала са **пословном имовином** у вредности од 2.941.148 милиона динара, која је за 7,2% већа у поређењу са претходном годином. У структури пословне имовине преовлађује стална имовина (81,9%), у оквиру које највеће учешће имају некретнине, постројења и опрема са 2.143.583 милиона динара.

Капитал јавних предузећа је на нивоу од 1.639.777 милиона динара и смањен је за 5,5%, а претежно се састоји од основног капитала (1.016.440 милиона динара) и позитивних ревалоризационих резерви и нереализованих добитака по основу финансијских средстава (654.871 милион динара).

Сектор D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација располагао је са више од половине финансијских капацитета јавних предузећа односно са пословном имовином од 1.561.946 милиона динара, већом за

13,8% од прошлогодишње и капиталом од 724.690 милиона динара, мањим за 9,2%. Поред тога, предузећа из сектора F-Грађевинарство ангажовала су 20,1% пословне имовине јавних предузећа (592.169 милиона динара) и 25,2% капитала (413.700 милиона динара), уз њихово смањење на годишњем нивоу од 0,7% односно 2,2%. Истовремено, претежни део пословне имовине (89,4%) и капитала (91,4%) био је сконцентрисан у оквиру великих система.

Укупне обавезе јавних предузећа наставиле су тренд раста (27,9%) и исказане су у износу од 1.362.204 милиона динара. У њиховој структури доминирају краткорочна резервисања и краткорочне обавезе са 778.527 милиона динара, увећане за 47,9%, док су дугорочна резервисања и обавезе на нивоу од 333.976 милиона динара, веће за 14,8%. С друге стране, сопствени извори финансирања (1.577.402 милиона динара) нижи су за 5,9%, што је последично довело до пада рачуна сопственог капитала јавних предузећа са 61,1% на 53,7% и, истовремено, раста степена укупне задужености са 0,64 на 0,86. И поред таквих кретања, показатељи задужености јавних предузећа су значајно повољнији у односу на њихове вредности на нивоу целокупне привреде (37,5% и 1,67).

Секторски посматрано, највише су се задуживала предузећа из сектора D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, која су увећала укупне обавезе за 43,2% у поређењу са претходном годином на износ од 879.754 милиона динара. По коришћењу екстерних извора финансирања истичу се и предузећа из сектора F-Грађевинарство, чије су укупне обавезе од 178.705 милиона динара у посматраном периоду веће за 2,8%. Са аспекта величине, укупан дуг великих предузећа је повећан за трећину на ниво од 1.149.021 милион динара, док је готово непромењен једино код микро предузећа код којих је истовремено и најнижи (4.357 милиона динара).

Табела 22: Структура пословне имовине јавних предузећа

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2022	2021	
А. Уписани а неуплаћени капитал	1.542	2.951	52,3
Б. Стална имовина	2.407.902	2.371.236	101,5
Нематеријална имовина	22.342	24.547	91,0
Некретнине, постројења и опрема	2.143.583	2.106.111	101,8
Биолошка средства	169.693	169.080	100,4
Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања	72.241	71.464	101,1
Дугорочна активна временска разграничења	42	34	125,0
В. Одложена пореска средства	1.452	1.440	100,8
Г. Обртна имовина	530.252	368.133	144,0
Залихе	163.763	91.173	179,6
Потраживања по основу продаје	126.582	120.590	105,0
Остала краткорочна потраживања	121.547	33.810	359,5
Краткорочни финансијски пласмани	14.983	16.600	90,3
Готовина и готовински еквиваленти	58.135	60.022	96,9
Краткорочна активна временска разграничења	45.243	45.937	98,5
Д. Укупна актива = Пословна имовина	2.941.148	2.743.760	107,2

Табела 23: Структура извора финансирања јавних предузећа

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2022	2021	
A. Капитал	1.639.777	1.734.916	94,5
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	333.976	290.909	114,8
Дугорочна резервисања	58.950	57.152	103,1
Дугорочне обавезе	272.947	231.973	117,7
Дугорочна пасивна временска разграничења	2.078	1.784	116,5
В. Одложене пореске обавезе	89.117	92.920	95,9
Г. Дугорочни одложени приходи и примљене донације	160.585	154.871	103,7
Д. Краткорочна резервисања и краткорочне обавезе	778.527	526.400	147,9
Краткорочна резервисања	21	44	47,9
Краткорочне финансијске обавезе	360.798	239.399	150,7
Примљени аванси, депозити и кауције	31.925	22.149	144,1
Обавезе из пословања	184.053	154.522	119,1
Остале краткорочне обавезе	142.586	71.766	198,7
Краткорочна пасивна временска разграничења	59.144	38.521	153,5
Ђ. Губитак изнад висине капитала	60.833	56.257	108,1
Е. Укупна пасива	2.941.148	2.743.760	107,2

Укупан губитак јавних предузећа на крају 2022. године износи 578.999 милиона динара и на годишњем нивоу је повећан за 18,9%. Од тога 60.833 милиона динара чини губитак изнад висине капитала, који је већи за 8,1%. Укупан губитак бележи 299 јавних предузећа, док је код њих 76 он изнад висине капитала.

им је 499.703 милиона динара дугорочног капитала, што је за 46,6% више него претходне године.

Неравнотеже у начину финансирања имовине највише су испољене у секторима Д-Снабдевање електричном енер-

Табела 24: Укупни губици јавних предузећа

О П И С	ГОДИНА				
	2022		2021		
	Износ (у мил. динара)	Број јавних предузећа	Износ (у мил. динара)	Број јавних предузећа	
1. Губитак	578.999	299	487.010	304	
2. Губитак изнад висине капитала	60.833	76	56.257	74	

Највећи губитак кумулирала су предузећа из сектора Д-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, код којих он износи 362.244 милиона динара и за 27,5% је већи од прошлогодишњег. Губитак у значајном износу исказала су и предузећа из сектора Ф-Грађевинарство, на која се односи 92.235 милиона динара, с тим да је на годишњем нивоу он увећан за 5,6%. Велики системи су и даље носиоци укупног губитка генеришући више од четири петине његовог износа односно 490.241 милион динара, уз пораст од 22,5%. Пад губитка бележе једино мала јавна предузећа – и то за 3,6%, на износ од 10.152 милиона динара.

Јавна предузећа су и у 2022. години пословала са **негативним нето обртним капиталом** у вредности од 335.940 милиона динара при чему је он повећан за 34,5%. Истовремено, за покриће целокупне сталне имовине и залиха недостајало

гијом, гасом, паром и климатизација и Ф-Грађевинарство, који су исказали негативан нето обртни капитал од 232.636 милиона динара односно 96.138 милиона динара, уз годишњи раст од 50,8% и 6,7%. Предузећима из поменутих сектора је за стабилно финансирање недостајао укупно 360.871 милион динара односно 99.441 милион динара дугорочног капитала (66,9% односно 7,0% више у поређењу са претходном годином). Повољну структуру финансирања бележе предузећа из сектора Г-Трговина на велико и мало са позитивним нето обртним капиталом од 19.312 милиона динара, при чему су она из дугорочних извора финансирала целокупну сталну имовину и залихе. Финансијска неравнотежа је најзаступљенија у пословању великих предузећа код којих је негативан нето обртни капитал повећан за 41,4% на износ од 291.494 милиона динара. Њима је за финансирање целокупног постигнутог

обима пословања недостајало 445.760 милиона динара дугорочног капитала, односно 54,1% више него претходне године. Најнижи нето обртни капитал бележе микро предузећа, и то у вредности од 1.836 милиона динара, што је за 9,0% мање него у претходној години, а за потпуно покриће сталне имовине и залиха недостајало им је 2.203 милиона динара дугорочног капитала (5,8% мање на годишњем нивоу).

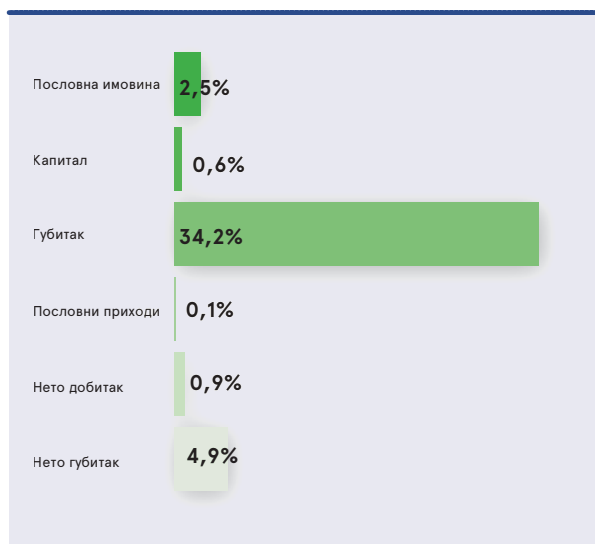
4.2 ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА У СТЕЧАЈУ И ЛИКВИДАЦИЈИ

На крају 2022. године укупно **5.817 привредних друштава**⁶ је било у стечају или ликвидацији, а она чине 5,3% од укупног броја друштава у Републици Србији. У поменутиим друштвима било је запослено **1.960 радника** (у 2021. години 6.174 друштва са 3.737 радника).

Привредна друштва у стечају и ликвидацији су највише заступљена у секторима Г-Трговина на велико и мало... (1.863 или 32,0% друштава и 406 или 20,7% радника) и С-Прерађивачка индустрија (1.080 или 18,6% друштава и 307 или 15,7% радника). Велики број друштава је пословао и у секторима М-Стручне, научне и иновационе делатности (633 или 10,9%) и F-Грађевинарство (517 или 8,9%), док се према значајном броју запослених издваја сектор В-Рударство (421 или 21,5%).

Гледано са аспекта величине привредних друштава у статусу стечаја и ликвидације преовлађују микро друштва - њих 5.748 или 98,8%, на која се односи 1.197 или 61,1% радника. Нешто више од петине запослених (418) ангажовала су четири велика друштва.

Графикон 14: Учешће привредних друштава у стечају и ликвидацији у перформансама привреде

Као и претходних година, удео привредних друштава у стечају и ликвидацији у укупним приходима и нето добитку привреде је незнатан (0,1% односно 0,9%), док у нето губитку учествују са 4,9%.

У пословној имовини привреде бележе учешће од 2,5%, а у капиталу 0,6%. При томе, кумулирала су више од трећине укупног губитка.

Укупно пословање привредних друштава у стечају и ликвидацији у највећој мери су определила друштва из сектора С-Прерађивачка индустрија, М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности и Г-Трговина на велико и мало..., на која се у просеку односи 24,0%, 23,2% и 13,8% укупних основних финансијских перформанси. Гледано према величини, највећи је допринос микро друштава, чије је просечно учешће у финансијским перформансама 80,7%.

Резултати пословања

Укупни приходи привредних друштава у стечају и ликвидацији износе 30.598 милиона динара и смањени су за 1,5% у односу на претходну годину, док су **укупни расходи** исказани у висини од 34.748 милиона динара и бележе пад од 31,8%.

У структури прихода највећи део чине приходи из осталих активности са 14.597 милиона динара, што је за 27,1% више него претходне године. Пословни приходи су остварени у износу од 14.295 милиона динара, мањем за 21,1%, а претежно су реализовани продајом производа и услуга - 7.841 милион динара (смањени за 39,5%), као и продајом робе - 3.684 милиона динара (повећани за 19,3%). Финансијски приходи износе 1.706 милиона динара и порасли су за 15,4%.

У оквиру расхода, више од половине чине пословни расходи у висини од 18.335 милиона динара, с тим да су они смањени за 37,9% на годишњем нивоу. Расходи из осталих активности су приказани у износу од 14.071 милион динара и опали су за 16,7%, док су финансијски расходи скоро преполовљени и на нивоу су од 2.342 милиона динара.

У 2022. години привредна друштва у стечају и ликвидацији су исказала **негативан нето резултат** од 6.726 милиона динара, притом смањен за 68,7% у односу на претходну годину. Нето губитак у износу од 18.465 милиона динара, мањи за 40,7% од прошлогодишњег, бележе 2.522 друштва. Нето добитак од 11.738 милиона динара, који је увећан за 21,7%, остварило је 476 друштава, а нето резултат није приказало њих 2.819.

Од привредних друштава у стечају и ликвидацији 37 су јавна предузећа, при чему их 24 евидентирало нето губитак од 43 милиона динара, а њих пет је пословало са добитком од шест милиона динара, док осам предузећа нема исказан нето резултат.

⁶ Од 5.817 привредних друштава у стечају и ликвидацији 37 су јавна предузећа

Табела 25: Структура прихода, расхода и резултата привредних друштава у стечају и ликвидацији

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2022	2021	
Пословни приходи	14.295	18.112	78,9
Пословни расходи	18.335	29.520	62,1
I Пословни резултат	-4.040	-11.409	35,4
Финансијски приходи	1.706	1.479	115,4
Финансијски расходи	2.342	4.554	51,4
II Резултат из финансирања	-636	-3.076	20,7
Приходи из осталих активности	14.597	11.481	127,1
Расходи из осталих активности	14.071	16.897	83,3
III Резултат из осталих активности	526	-5.416	n/a
Укупни приходи	30.598	31.071	98,5
Укупни расходи	34.748	50.971	68,2
IV Резултат из редовног пословања пре опорезивања	-4.150	-19.900	20,9
Позитиван нето ефекат на резултат по основу добитка пословања које се обуставља, промена рачуноводствених политика и исправки рачуноводствених грешака	350	290	120,7
Негативан нето ефекат на резултат по основу добитка пословања које се обуставља, промена рачуноводствених политика и исправки рачуноводствених грешака	2.438	1.305	186,8
V Резултат пре опорезивања	-6.238	-20.915	29,8
VI Нето резултат	-6.726	-21.489	31,3

Табела 26: Резултати пословања привредних друштава у стечају и ликвидацији

О П И С	ГОДИНА			
	2022		2021	
	Износ (у мил. динара)	Број пр. друштава у стечају и ликвидацији	Износ (у мил. динара)	Број пр. друштава у стечају и ликвидацији
1. Нето добитак	11.738	476	9.645	490
2. Нето губитак	18.465	2.522	31.134	2.590
3. Без исказаног нето резултата	-	2.819	-	3.094
Нето резултат	-6.726	5.817	-21.489	6.174

Пословна имовина и извори финансирања

Привредна друштва у стечају и ликвидацији су на крају 2022. године забележила смањење финансијских капацитета, при чему је њихова **пословна имовина** мања за 3,5% и вредела је 537.265 милиона динара, а **капитал** је смањен за 1,4% и износи 61.916 милиона динара.

У структури сталне имовине, чија је вредност смањена је за 8,7%, на 197.540 милиона динара, доминирају некретнине, постројења и опрема (90.202 милиона динара), а значајан удео имају и дугорочна активна временска разграничења (59.703 милиона динара), као и дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања (38.820 милиона динара).

Вредност обртне имовине је готово непромењена у поређењу са претходном годином и износи 338.901 милион динара, од чега остала краткорочна потраживања чине 123.974 милиона динара и увећана су за 23,5%. Остале компоненте обртне имовине у посматраном периоду бележе пад - залихе су смањене за 5,8% (на 66.911 милиона динара), краткорочни финансијски пласмани за 5,9% (на 58.488 милиона динара), а потраживања по основу продаје за 16,8% (на 53.391 милион динара).

Привредна друштва у стечају и ликвидацији су се у највећој мери финансирала **задуживањем**, па су њихове укупне обавезе увећане за 5,0% и износе 1.500.410 милиона динара, што чини 11,3% укупних обавеза на нивоу привреде. Са аспекта рочности, ова друштва су се претежно

Табела 27: Структура пословне имовине привредних друштава у стечају и ликвидацији

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2022	2021	
А. Уписани а неуплаћени капитал	462	699	66,1
Б. Стална имовина	197.540	216.302	91,3
Нематеријална имовина	5.512	7.971	69,2
Некретнине, постројења и опрема	90.202	101.838	88,6
Биолошка средства	3.303	3.453	95,6
Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања	38.820	43.222	89,8
Дугорочна активна временска разграничења	59.703	59.817	99,8
В. Одложена пореска средства	362	422	85,7
Г. Обртна имовина	338.901	339.164	99,9
Залихе	66.911	71.047	94,2
Потраживања по основу продаје	53.391	64.137	83,2
Остала краткорочна потраживања	123.974	100.393	123,5
Краткорочни финансијски пласмани	58.488	62.138	94,1
Готовина и готовински еквиваленти	19.827	22.903	86,6
Краткорочна активна временска разграничења	16.309	18.546	87,9
Д. Укупна актива = Пословна имовина	537.265	556.587	96,5

Табела 28: Структура извора финансирања привредних друштава у стечају и ликвидацији

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2022	2021	
А. Капитал	61.916	62.819	98,6
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	221.429	256.584	86,3
Дугорочна резервисања	75.837	91.241	83,1
Дугорочне обавезе	145.429	165.191	88,0
Дугорочна пасивна временска разграничења	163	152	107,0
В. Одложене пореске обавезе	1.908	2.308	82,7
Г. Дугорочни одложени приходи и примљене донације	96	92	105,2
Д. Краткорочна резервисања и краткорочне обавезе	1.276.977	1.170.062	109,1
Краткорочна резервисања	5.152	407	n/a
Краткорочне финансијске обавезе	233.018	264.789	88,0
Примљени аванси, депозити и кауције	30.162	35.816	84,2
Обавезе из пословања	699.772	547.808	127,7
Остале краткорочне обавезе	291.842	303.628	96,1
Краткорочна пасивна временска разграничења	17.032	17.616	96,7
Ђ. Губитак изнад висине капитала	1.025.061	935.277	109,6
Е. Укупна пасива	537.265	556.587	96,5

Табела 29: Укупни губици привредних друштава у стечају и ликвидацији

О П И С	ГОДИНА			
	2022		2021	
	Износ (у мил. динара)	Број пр. друштава у стечају и ликвидацији	Износ (у мил. динара)	Број пр. друштава у стечају и ликвидацији
1. Губитак	1.336.884	3.479	1.276.317	3.608
2. Губитак изнад висине капитала	1.025.061	2.505	935.277	2.620

краткорочно задуживала, те су краткорочна резервисања и краткорочне обавезе увећане за 9,1% на 1.276.977 милиона динара, док су дугорочна резервисања и обавезе забележене у износу од 221.429 милиона динара, мањем за 13,7%.

Кумулирани **губитак** привредних друштава у стечају и ликвидацији на крају 2022. године износи 1.336.884 милиона динара што је пораст од 4,7% на годишњем нивоу. Од овог износа 1.025.061 милион динара се односи на губитак изнад висине капитала који бележи и интензивнији раст, по стопи од 9,6%. Укупан губитак је исказало 3.479 привред-

них друштава у стечају и ликвидацији, а он прелази висину капитала код њих 2.505. Увећан губитак, праћен смањењем капитала, условио је даљи раст стопе изгубљеног капитала, са 316,6% на 358,1%.

Привредна друштава у статусу стечаја и ликвидације исказала су **негативан нето обртни капитал** од 939.622 милиона динара, већи за 12,8% у односу на претходну годину. За потпуно финансирање сталне имовине и залиха из дугорочних извора недостајало им је 1.006.533 милиона динара, односно 11,4% више на годишњем нивоу, што је готово трећина потребног износа целе привреде.

II ПОСЛОВАЊЕ УСТАНОВА

У 2022. години установе у Републици Србији су наставиле да послују са позитивним нето резултатом, који је остварен уз раст финансијских капацитета, као и броја запослених.

1. БРОЈ УСТАНОВА И БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ

Укупно 2.075 установа је на крају 2022. године обављало делатност ради стицања добити и било обавезно да примењује закон који уређује рачуноводство. Од тога, њих 1.550 је доставило редован годишњи финансијски извештај Агенцији за привредне регистре, при чему је прелиминарном збирном обрадом података, у складу с прописима, обухваћено **1.508 установа** (1.542 у 2021. години) и њихови подаци чине основ за даљу анализу.

Укупан број запослених у установама био је **41.177 радника**, те су запошљавале 1.056 или 2,6% радника више у односу на претходну годину.

Установе су обављале делатност у оквиру 15 сектора, а највише их је било у секторима Р-Образовање (524 или 34,8%), Г-Трговина на велико и мало... (509 или 33,8%) и Q-Здравствена и социјална заштита (343 или 22,8%).

Наведени сектори су пословали са највећим бројем запослених, при чему се на сектор Г-Трговина на велико и мало... односи њих 14.130 или 34,3%, затим на сектор Р-Образовање 9.463 или 23,0%, а на сектор Q-Здравствена и социјална заштита 8.663 или 21,0% радника.

2. ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ УСТАНОВА

2.1 РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА УСТАНОВА

У 2022. години установе су оствариле **укупне приходе** у износу од 256.278 милиона динара, који су на годишњем нивоу повећани за 8,9%. У исто време, оне бележе **укупне расходе** од 241.941 милион динара, увећане за 9,7%.

Највећи део укупних прихода и укупних расхода настао је обављањем пословних активности, при чему пословни приходи износе 249.590 милиона динара, а пословни расходи 239.000 милиона динара. Услед споријег раста пословних прихода од пословних расхода (8,9% наспрам 10,1%) установе су реализовале позитиван пословни ре-

Табела 30: Структура прихода, расхода и резултата установа

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2022	2021	
Пословни приходи	249.590	229.241	108,9
Пословни расходи	239.000	217.147	110,1
I Пословни резултат	10.590	12.094	87,6
Финансијски приходи	2.226	1.725	129,1
Финансијски расходи	1.103	1.074	102,7
II Резултат из финансирања	1.123	651	172,6
Приходи из осталих активности	4.462	4.431	100,7
Расходи из осталих активности	1.837	2.418	76,0
III Резултат из осталих активности	2.625	2.013	130,4
Укупни приходи	256.278	235.397	108,9
Укупни расходи	241.941	220.639	109,7
IV Резултат из редовног пословања пре опорезивања	14.338	14.758	97,2
Позитиван нето ефекат на резултат по основу добитка пословања које се обуставља, промена рачуноводствених политика и исправки рачуноводствених грешака	146	113	129,7
Негативан нето ефекат на резултат по основу добитка пословања које се обуставља, промена рачуноводствених политика и исправки рачуноводствених грешака	110	51	217,4
V Резултат пре опорезивања	14.374	14.820	97,0
VI Нето резултат	12.084	12.632	95,7

Табела 31: Резултати пословања установа

О П И С	ГОДИНА			
	2022		2021	
	Износ (у мил. динара)	Број установа	Износ (у мил. динара)	Број установа
1. Нето добитак	13.892	1.153	14.698	1.178
2. Нето губитак	1.809	233	2.066	245
3. Без исказаног нето резултата	-	122	-	119
Нето резултат	12.084	1.508	12.632	1.542

зултат у висини од 10.590 милиона динара, који је за 12,4% мањи од прошлогодишњег.

Активности финансирања обављале су уз финансијске приходе исказане у износу од 2.226 милиона динара, повећаном за 29,1% у поређењу са 2021. годином. Истовремено, финансијски расходи износе 1.103 милиона динара и порасли су за 2,7%, па је позитиван резултат из финансирања генерисан у висини од 1.123 милиона динара, већи за 72,6% него претходне године.

Од осталих активности установе су исказале приходе у износу од 4.462 милиона динара, који су благо увећани на годишњем нивоу (0,7%), док расходи по том основу износе 1.837 милиона динара и опали су за 24,0%. Таква кретања утицала су да забележе позитиван резултат из осталих активности од 2.625 милиона динара, уз раст од 30,4%.

Пословну 2022. годину установе су завршиле уз **позитиван нето резултат** од 12.084 милиона динара, при чему је за 4,3% смањен у односу на претходну годину. При томе, укупан нето добитак установа је опао за 5,5% и износи 13.892 милиона динара, а нето губитак бележи пад од 12,5%, на износ од 1.809 милиона динара. Позитивно су пословале 1.153 установе, а са нето губитком њих 233, док нето резултат нису исказале 122 установе.

2.2 ПОСЛОВНА ИМОВИНА И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА УСТАНОВА

Установе су на крају 2022. године располагале са **пословном имовином** од 186.880 милиона динара, која је на годишњем нивоу повећана за 7,2%.

Табела 32: Структура пословне имовине установа

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2022	2021	
А. Уписани а неуплаћени капитал	13	75	17,4
Б. Стална имовина	80.346	73.317	109,6
Нематеријална имовина	6.511	6.261	104,0
Некретнине, постројења и опрема	64.888	60.706	106,9
Биолошка средства	114	106	107,7
Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања	8.022	6.112	131,3
Дугорочна активна временска разграничења	810	132	613,6
В. Одложена пореска средства	916	1.304	70,2
Г. Обртна имовина	105.605	99.560	106,1
Залихе	32.679	30.960	105,6
Потраживања по основу продаје	21.072	18.558	113,5
Остала краткорочна потраживања	8.751	8.285	105,6
Краткорочни финансијски пласмани	10.378	8.635	120,2
Готовина и готовински еквиваленти	27.701	27.282	101,5
Краткорочна активна временска разграничења	5.024	5.839	86,0
Д. Укупна актива = Пословна имовина	186.880	174.255	107,2

Стална имовина је исказана у вредности од 80.346 милиона динара и већа је 9,6%. Највећим делом је уложена у некретнине, постројења и опрему који износе 64.888 милиона динара, што је за 6,9% више него претходне године.

На обртну имовину се односи 105.605 милиона динара, при чему она бележи годишњи раст од 6,1%. У њеној структури преовлађују улагања у залихе (32.679 милиона динара), готовину и готовинске еквиваленте (27.701 милион динара) и потраживања по основу продаје (21.072 милиона динара).

Капитал установа је на крају 2022. године вредео 80.660 милиона динара, што је за 6,9% више у поређењу са претходном годином.

Пословање установа је већим делом финансирано из позајмљених извора, при чему су **укупне обавезе** исказане у износу од 108.777 милиона динара и порасле су за 8,0%. Као и претходних година, преовлађује задуживање на кратак рок (70.422 милиона динара) с тим да су дугорочна резервисања и обавезе интензивније расли (10,5% наспрам 6,8%).

Табела 33: Структура извора финансирања установа

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2022	2021	
А. Капитал	80.660	75.487	106,9
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	31.611	28.602	110,5
Дугорочна резервисања	3.297	3.008	109,6
Дугорочне обавезе	27.094	25.487	106,3
Дугорочна пасивна временска разграничења	1.221	106	n/a
В. Одложене пореске обавезе	255	541	47,1
Г. Дугорочни одложени приходи и примљене донације	6.489	5.647	114,9
Д. Краткорочна резервисања и краткорочне обавезе	70.422	65.951	106,8
Краткорочна резервисања	118	80	146,3
Краткорочне финансијске обавезе	12.815	10.130	126,5
Примљени аванси, депозити и кауције	4.042	4.457	90,7
Обавезе из пословања	35.791	33.627	106,4
Остале краткорочне обавезе	10.223	9.761	104,7
Краткорочна пасивна временска разграничења	7.433	7.895	94,1
Ђ. Губитак изнад висине капитала	2.557	1.973	129,6
Е. Укупна пасива	186.880	174.255	107,2

Укупан **губитак** установа износи 14.137 милиона динара и за 35,1% је већи у односу на претходну годину. Од тога, 2.557 милиона динара чини губитак изнад висине капитала који је повећан за 29,6%. Укупан губитак бележи 490 установа, док је губитак већи од капитала исказало њих 248.

На нивоу установа приказан је **позитиван нето обртни капитал** од 35.845 милиона динара, који је за 4,3% повећан у поређењу са 2021. годином. За стабилно пословање и финансирање сталне имовине и залиха из дугорочних извора недостајало им је 3.165 милиона динара, што је за 7,2% мање него претходне године.

Табела 34: Укупни губици установа

О П И С	ГОДИНА			
	2022		2021	
	Износ (у мил. динара)	Број установа	Износ (у мил. динара)	Број установа
1. Губитак	14.137	490	10.466	505
2. Губитак изнад висине капитала	2.557	248	1.973	272

III ПОСЛОВАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИКА

Предузетници у 2022. години бележе раст профитабилности, који је праћен благим поправљањем финансијске структуре.

1. БРОЈ ПРЕДУЗЕТНИКА И БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ

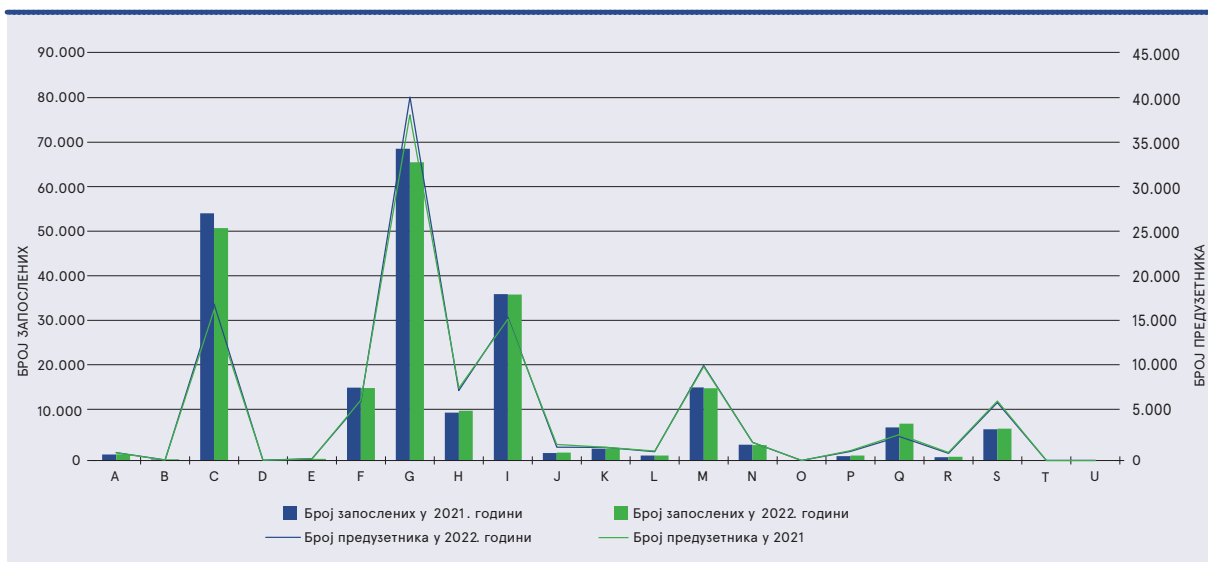
За 2022. годину укупно 116.551 предузетник⁷ је пословне књиге водио по систему двојног књиговодства и редован годишњи финансијски извештај доставио Агенцији за привредне регистре. Прелиминарном збирном обрадом података, у складу с прописима, обухваћено је **113.643 предузетника** који су запошљавали **225.302 радника** (115.241 предузетник са 230.260 радника у 2021. години) и на основу тих података је дата даља анализа.

Предузетници су своју делатност претежно обављали у оквиру неразмјенивих сектора, у којима је пословао

највећи број њих (96.019 или 84,5%), а они преовлађују и у укупном броју запослених (171.843 или 76,3%).

На нивоу појединих сектора, предузетници су највише сконцентрисани у оквиру сектора Г-Трговина на велико и мало... (33,4% предузетника и 29,3% радника), С-Прерађивачка индустрија (14,5% предузетника и 22,9% радника), I-Услуге смештаја и исхране (13,7% предузетника и 16,3% радника) и М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (9,1% предузетника и 7,1% радника).

Графикон 15: Број предузетника и запослених према секторима

2. ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ ПРЕДУЗЕТНИКА

2.1 РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕТНИКА

Током 2022. године предузетници су реализовали **укупне приходе** у висини од 1.283.966 милиона динара, који су за 14,6% већи у поређењу са претходном годином. Истовремено, бележе **укупне расходе** од 1.205.608 милиона динара, уз раст од 14,4%.

Обављањем примарне делатности остварен је највећи део укупних прихода и укупних расхода. Пословни приходи износе 1.265.145 милиона динара и на годишњем нивоу су повећани за 14,8%, а претежно их чине приходи од продаје робе (699.461 милион динара) и приходи од продаје производа и услуга (545.647 милиона динара).

Пословни расходи су расли нешто спорије - по стопи од 13,8% и исказани су у износу од 1.181.372 милиона динара, при чему је највише издвојено за набавну вредност продате робе (546.229 милиона динара), трошкове материјала, горива и енергије (293.260 милиона динара) и за трошкове зарада, накнада зарада и остале личне расходе (172.462 милиона динара). Услед поменутих тенденција предузетници бележе **позитиван пословни резултат** у висини од 83.774 милиона динара, који је за 30,3% увећан у односу на претходну годину.

Од финансијских активности предузетници су исказали приходе у висини од 6.282 милиона динара и расходе од 5.578 милиона динара. Финансијски приходи су порасли

⁷ Према Закону о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/2001... и 6/2023) предузетници воде пословне књиге по систему простог или двојног књиговодства у складу са законом који уређује рачуноводство

Табела 35: Структура прихода, расхода и резултата предузетника

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2022	2021	
Пословни приходи	1.265.145	1.102.074	114,8
Пословни расходи	1.181.372	1.037.785	113,8
I Пословни резултат	83.774	64.289	130,3
Финансијски приходи	6.282	5.171	121,5
Финансијски расходи	5.578	4.510	123,7
II Резултат из финансирања	705	661	106,6
Приходи из осталих активности	12.538	12.959	96,8
Расходи из осталих активности	18.659	11.370	164,1
III Резултат из осталих активности	-6.120	1.589	n/a
Укупни приходи	1.283.966	1.120.204	114,6
Укупни расходи	1.205.608	1.053.665	114,4
IV Резултат из редовног пословања пре опорезивања	78.358	66.539	117,8
Позитиван нето ефекат на резултат по основу добитка пословања које се обуставља, промена рачуноводствених политика и исправки рачуноводствених грешака	174	203	86,0
Негативан нето ефекат на резултат по основу добитка пословања које се обуставља, промена рачуноводствених политика и исправки рачуноводствених грешака	329	312	105,5
V Резултат пре опорезивања	78.203	66.430	117,7
VI Нето резултат	53.788	45.971	117,0

за 21,5% у поређењу са 2021. годином, а њихов највећи део чине позитивне курсне разлике (4.324 милиона динара) и остали финансијски приходи (1.658 милиона динара). С друге стране, финансијски расходи су повећани за 23,7%, при чему су у оквиру њих најзаступљенији расходи камата (2.793 милиона динара) и негативне курсне разлике (1.977 милиона динара). Последично, предузетници су исказали укупан **финансијски добитак** од 705 милиона динара, што је за 6,6% више него у претходној години.

Спровођењем осталих активности генерисали су приходе од 12.538 милиона динара, који су опали за 3,2% и расходе од 18.659 милиона динара, чији је износ за 64,1% већи од прошлогодишњег, тако да су исказали **губитак из осталих активности** у висини од 6.120 милиона динара, за разлику од претходне године када су забележили добитак по том основу (1.589 милиона динара).

Више од три четвртине укупних прихода и укупних расхода остварили су предузетници који су пословали у оквиру неразмљивих сектора (992.159 милиона динара односно 925.536 милиона динара). Од појединих сектора, највећи део укупне пословне активности мерено приходима и расходима бележе сектори G-Трговина на велико и мало... (578.098 милиона динара односно 557.968 милиона динара, уз раст од 10,3% односно 10,1%) и C-Прерађивачка индустрија (272.021 милион динара односно 261.484 милиона динара, уз раст од 15,4% односно 16,6%).

У 2022. години настављен је тренд профитабилног пословања предузетника, а њихов **позитиван нето резултат** износи 53.788 милиона динара и повећан је за 17,0% у поређењу са претходном годином. Позитивно је пословало 81.266 предузетника, који су остварили нето добитак у укупном износу од 70.063 милиона динара, притом за 22,7% већи од прошлогодишњег. Нето губитак је исказало њих 23.970, и

Табела 36: Резултати пословања предузетника

О П И С	ГОДИНА			
	2022		2021	
	Износ (у мил. динара)	Број установа	Износ (у мил. динара)	Број установа
1. Губитак	14.137	490	10.466	505
2. Губитак изнад висине капитала	2.557	248	1.973	272
3. Без исказаног нето резултата	-	8.407	-	8.480
Нето резултат	53.788	113.643	45.971	115.241

то у вредности од 16.275 милиона динара, што је за 46,4% више него претходне године. Укупно 8.407 предузетника није приказало нето резултат.

Посматрано према секторима, профитабилно су пословали предузетници и у разменљивим и у неразменљивим секторима, при чему је највећи део позитивног резултата остварен у неразменљивим секторима (45.527 милиона динара или 84,6%). На нивоу свих сектора реализован је позитиван нето резултат, а са највећим добитком пословали су предузетници у оквиру сектора Г-Трговина на велико и мало... (15.800 милиона динара), М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (9.129 милиона динара) и С-Прерађивачка индустрија (7.287 милиона динара), с тим да је у прва два сектора он повећан у односу на претходну годину (18,9% односно 3,2%), док је у трећем смањен (16,4%).

2.2 ПОСЛОВНА ИМОВИНА И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ПРЕДУЗЕТНИКА

Предузетници су, на крају 2022. године, располагали **пословном имовином** од 615.791 милион динара, која је за 11,5% повећана у односу на претходну годину.

Стална имовина је исказана у вредности од 164.832 милиона динара, већој за 10,0% од прошлогодишње, а углавном је чине некретнине, постројења и опрема (160.776 милиона динара).

У обртну имовину је уложено 450.687 милиона динара, што је за 12,1% више него претходне године, а претежно се односи на залихе (204.387 милиона динара), потраживања по основу продаје (113.825 милиона динара) и готовину и готовинске еквиваленте (85.629 милиона динара).

Предузетници су ангажовали **капитал** у вредности од 258.536 милиона динара, који је на годишњем нивоу повећан за 16,0%. Истовремено, **укупне обавезе** су исказали у износу од 376.520 милиона динара, што је за 8,2% више у поређењу са претходном годином, при чему су се углавном задуживали на кратак рок (325.979 милиона динара), и то на терет обавеза из пословања (173.317 милиона динара) и краткорочних финансијских обавеза (72.369 милиона динара).

Као и претходних година, предузетници су се претежно финансирали из позајмљених извора, међутим, будући да је током 2022. године повећано учешће сопственог капитала у укупним изворима са 37,0% на 38,9%, као и да је степен укупне задужености смањен са 1,70 на 1,57 њихова финансијска структура је била нешто повољнија.

Финансијски капацитети предузетника већим делом су се користили у оквиру неразменљивих сектора, који су располагали са 71,6% пословне имовине и 70,9% капитала. Од појединих сектора, највреднију пословну имовину и капитал бележе предузетници у сектору Г-Трговина на велико и мало... (215.992 милиона динара пословне имовине и 90.982 милиона динара) и у сектору С-Прерађивачка индустрија (162.875 милиона динара и 70.092 милиона динара).

Табела 37: Структура пословне имовине предузетника

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2022	2021	
А. Уписани а неуплаћени капитал	0	0	п/а
Б. Стална имовина	164.832	149.913	110,0
Нематеријална имовина	1.202	1.170	102,7
Некретнине, постројења и опрема	160.776	146.381	109,8
Биолошка средства	365	339	107,6
Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања	1.910	1.476	129,4
Дугорочна активна временска разграничења	580	546	106,2
В. Одложена пореска средства	272	234	116,3
Г. Обртна имовина	450.687	402.153	112,1
Залихе	204.387	182.293	112,1
Потраживања по основу продаје	113.825	99.225	114,7
Остала краткорочна потраживања	30.555	26.839	113,8
Краткорочни финансијски пласмани	10.895	8.299	131,3
Готовина и готовински еквиваленти	85.629	80.118	106,9
Краткорочна активна временска разграничења	5.396	5.380	100,3
Д. Укупна актива = Пословна имовина	615.791	552.300	111,5

Табела 38: Структура извора финансирања предузетника

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2022	2021	
A. Капитал	258.536	222.851	116,0
B. Дугорочна резервисања и обавезе	49.579	48.096	103,1
Дугорочна резервисања	2.017	1.778	113,5
Дугорочне обавезе	47.260	45.980	102,8
Дугорочна пасивна временска разграничења	302	338	89,2
B. Одложене пореске обавезе	145	203	71,3
Г. Дугорочни одложени приходи и примљене донације	817	601	136,0
Д. Краткорочна резервисања и краткорочне обавезе	325.979	298.949	109,0
Краткорочна резервисања	477	423	112,7
Краткорочне финансијске обавезе	72.369	71.271	101,5
Примљени аванси, депозити и кауције	23.555	19.941	118,1
Обавезе из пословања	173.317	154.218	112,4
Остале краткорочне обавезе	52.963	50.052	105,8
Краткорочна пасивна временска разграничења	3.298	3.044	108,3
Ђ. Губитак изнад висине капитала	19.265	18.400	104,7
Е. Укупна пасива	615.791	552.300	111,5

На крају 2022. године предузетници су исказали **укупан губитак** од 35.998 милиона динара, што је за 12,9% више него претходне године, при чему, губитак изнад висине капитала износи 19.265 милиона динара и повећан је за 4,7%. Стопа изгубљеног капитала предузетника је благо опала, са 13,5% на 13,1%. Губитак је кумулирало укупно 38.984 предузетника, а код 21.634 је он био већи од вредности капитала.

Око четири петине губитка носе предузетници из неразмјенивих сектора, а на нивоу појединих сектора према висини губитка предњаче предузетници у секторима Г-Трговина на велико и мало... (10.064 милиона динара или 28,0%), I-Услуге смештаја и исхране (6.954 милиона динара или 19,3%) и С-Прерађивачка индустрија (6.876 милиона динара или 19,1%).

Табела 39: Укупни губици предузетника

О П И С	ГОДИНА			
	2022		2021	
	Износ (у мил. динара)	Број предузетника	Износ (у мил. динара)	Број предузетника
1. Губитак	35.998	38.984	31.880	39.387
2. Губитак изнад висине капитала	19.265	21.634	18.400	23.150

Током 2022. године предузетници су увећали **позитиван нето обртни капитал** исказавши га у вредности од 124.835 милиона динара, која је за 20,9% већа у односу на претходну годину. При томе, у истом периоду им је за потпуно финансирање залиха недостајао готово непромењен износ дугорочног капитала односно 79.552 милиона динара.

Предузетници из неразмјенивих сектора су исказали 76,0% позитивног нето обртног капитала, а на њих се односи и

70,3% дугорочног капитала који је недостајао за стабилно пословање. Са највише позитивног нето обртног капитала располагали су предузетници у секторима Г-Трговина на велико и мало... (68.079 милиона динара), С-Прерађивачка индустрија (28.545 милиона динара) и М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (10.473 милиона динара), док негативан нето обртни капитал бележе предузетници у четири сектора, и то: I-Услуге смештаја и исхране (1.705 милиона динара), L-Пословање некретнинама (577

Графикон 16: Учешће предузетника из сектора С –Прерађивачка индустрија у укупним перформансама свих предузетника

милиона динара), D–Снабевање електричном енергијом, паром и гасом (46 милиона динара) и В–Рударство (16 милиона динара). Дугорочни капитал за потпуно покриће сталне имовине и залиха је у највећем обиму недостајао

Графикон 17: Учешће предузетника из сектора G –Трговина на велико и мало у укупним перформансама свих предузетника

предузетницима у секторима G–Трговина на велико и мало... (49.230 милиона динара), С–Прерађивачка индустрија (22.146 милиона динара) и I–Услуге смештаја и исхране (9.532 милиона динара).

СПИСАК ТАБЕЛА И ГРАФИКОНА

I Табеле

1. Основни макроекономски показатељи
2. Структура прихода, расхода и резултата привредних друштава
3. Резултати пословања привредних друштава
4. Показатељи профитабилности на нивоу привреде
5. Структура пословне имовине привредних друштава
6. Структура извора финансирања привредних друштава
7. Укупни губици привредних друштава
8. Структура прихода, расхода и резултата разменљивих и неразменљивих сектора
9. Структура прихода, расхода и резултата појединих разменљивих сектора
10. Структура прихода, расхода и резултата појединих неразменљивих сектора
11. Структура пословне имовине разменљивих и неразменљивих сектора
12. Структура извора финансирања разменљивих и неразменљивих сектора
13. Структура пословне имовине појединих разменљивих сектора
14. Структура пословне имовине појединих неразменљивих сектора
15. Структура извора финансирања појединих разменљивих сектора
16. Структура извора финансирања појединих неразменљивих сектора
17. Структура прихода, расхода и резултата према величини привредних друштава
18. Структура пословне имовине према величини привредних друштава
19. Структура извора финансирања према величини привредних друштава
20. Структура прихода, расхода и резултата јавних предузећа
21. Резултати пословања јавних предузећа
22. Структура пословне имовине јавних предузећа
23. Структура извора финансирања јавних предузећа
24. Укупни губици јавних предузећа
25. Структура прихода, расхода и резултата привредних друштава у стечају и ликвидацији
26. Резултати пословања привредних друштава у стечају и ликвидацији
27. Структура пословне имовине привредних друштава у стечају и ликвидацији

28. Структура извора финансирања привредних друштава у стечају и ликвидацији
29. Укупни губици привредних друштава у стечају и ликвидацији
30. Структура прихода, расхода и резултата установа
31. Резултати пословања установа
32. Структура пословне имовине установа
33. Структура извора финансирања установа
34. Укупни губици установа
35. Структура прихода, расхода и резултата предузетника
36. Резултати пословања предузетника
37. Структура пословне имовине предузетника
38. Структура извора финансирања предузетника
39. Укупни губици предузетника

II Графициони

1. Број привредних друштава и запослених према секторима
2. Број привредних друштава и запослених према величини привредних друштава
3. Структура пословних прихода привредних друштава
4. Структура пословних расхода привредних друштава
5. Структура пословне имовине привредних друштава
6. Структура извора финансирања привредних друштава
7. Укупни и пословни приходи према секторима
8. Укупни и пословни расходи према секторима
9. Пословна имовина према секторима
10. Укупни приходи привредних друштава према величини
11. Учешће великих привредних друштава у перформансама привреде
12. Пословна имовина према величини привредних друштава
13. Учешће јавних предузећа у перформансама привреде у 2022. и 2021. години
14. Учешће привредних друштава у стечају и ликвидацији у перформансама привреде
15. Број предузетника и запослених према секторима
16. Учешће предузетника из сектора С-Прерађивачка индустрија у перформансама свих предузетника
17. Учешће предузетника из сектора G-Трговина на велико и мало... у перформансама свих предузетника

Република Србија
Агенција за
привредне регистре